

Ungdomsundersökning 2022

ANDTS-vanorna bland unga på Åland

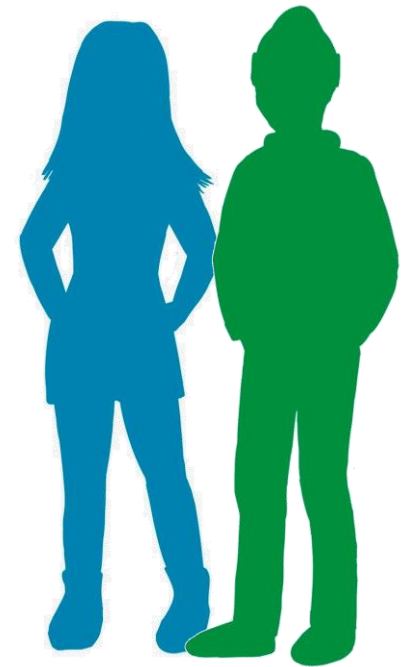

Ålands lyceum årskurs I och II

Oktober 2022

Bakgrund

- Årlig ungdomsundersökning på Åland för åk 7-9 i högstadiet och Åk I och II i gymnasiet
- ÅSUB sammanställer och analyserar svaren 2022
- Ett verktyg för skola, föräldrar, Fältare, politiker och andra intresserade
- En lokal och aktuell bild av läget
- Stort stöd i Ålands landskapsregerings alkoholpolitiskt program 2022-2024
- ANDTS = Alkohol, Narkotika, Doping, Tobak, Spelande

Antal deltagare i lyceet

- Åk I: 155 elever*
- Åk II: 104 elever

* Vissa resultat endast för studerande under 18 år

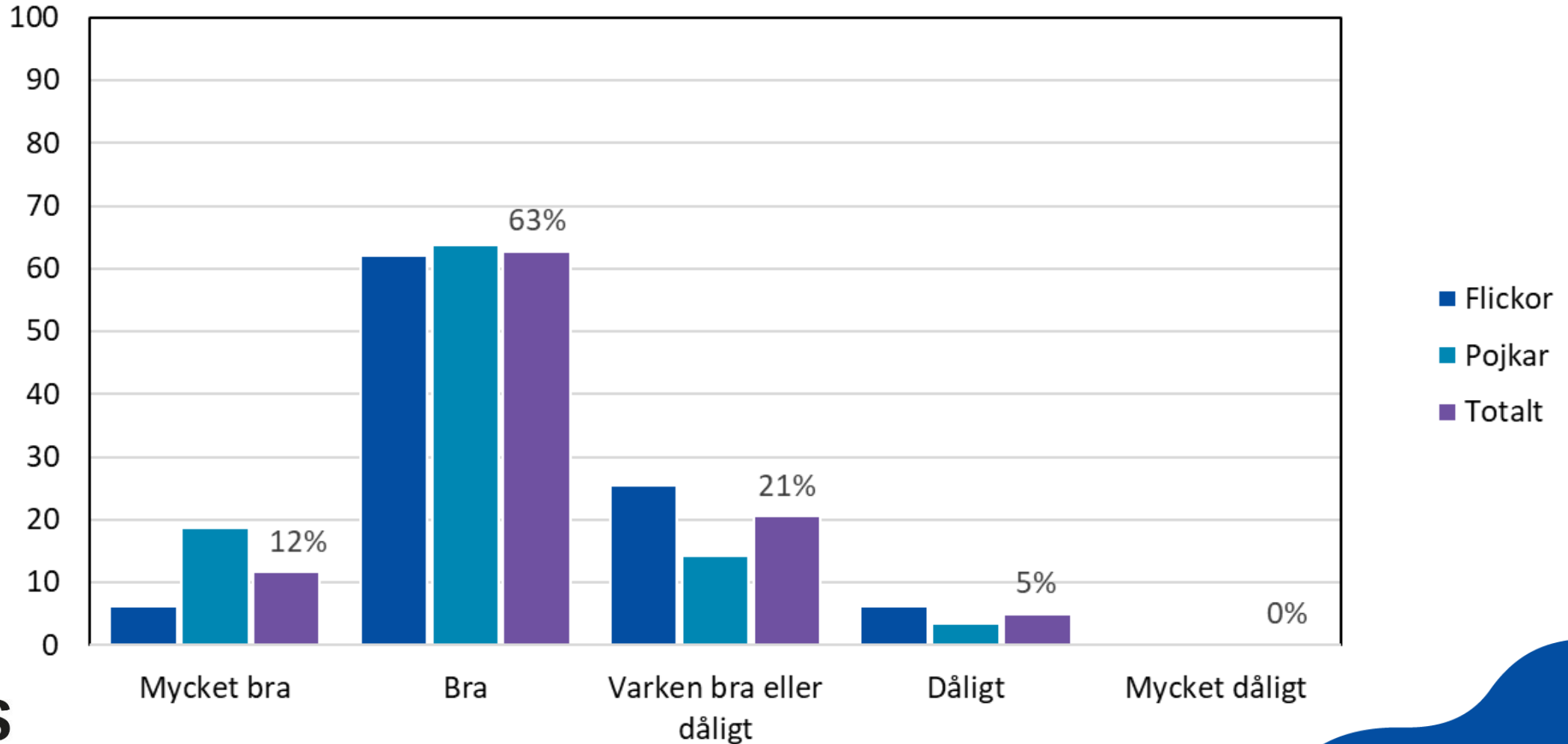
- 145 flickor
- 114 pojkar

- **Totalt 259 svarande i åk 1-2 i lyceet**

Hur mår du rent allmänt?

Årskurs I och II i lyceet

Procent

Hur mår du rent allmänt?

Årskurs I och II i lyceet

Procent

100

90

80

70

60

50

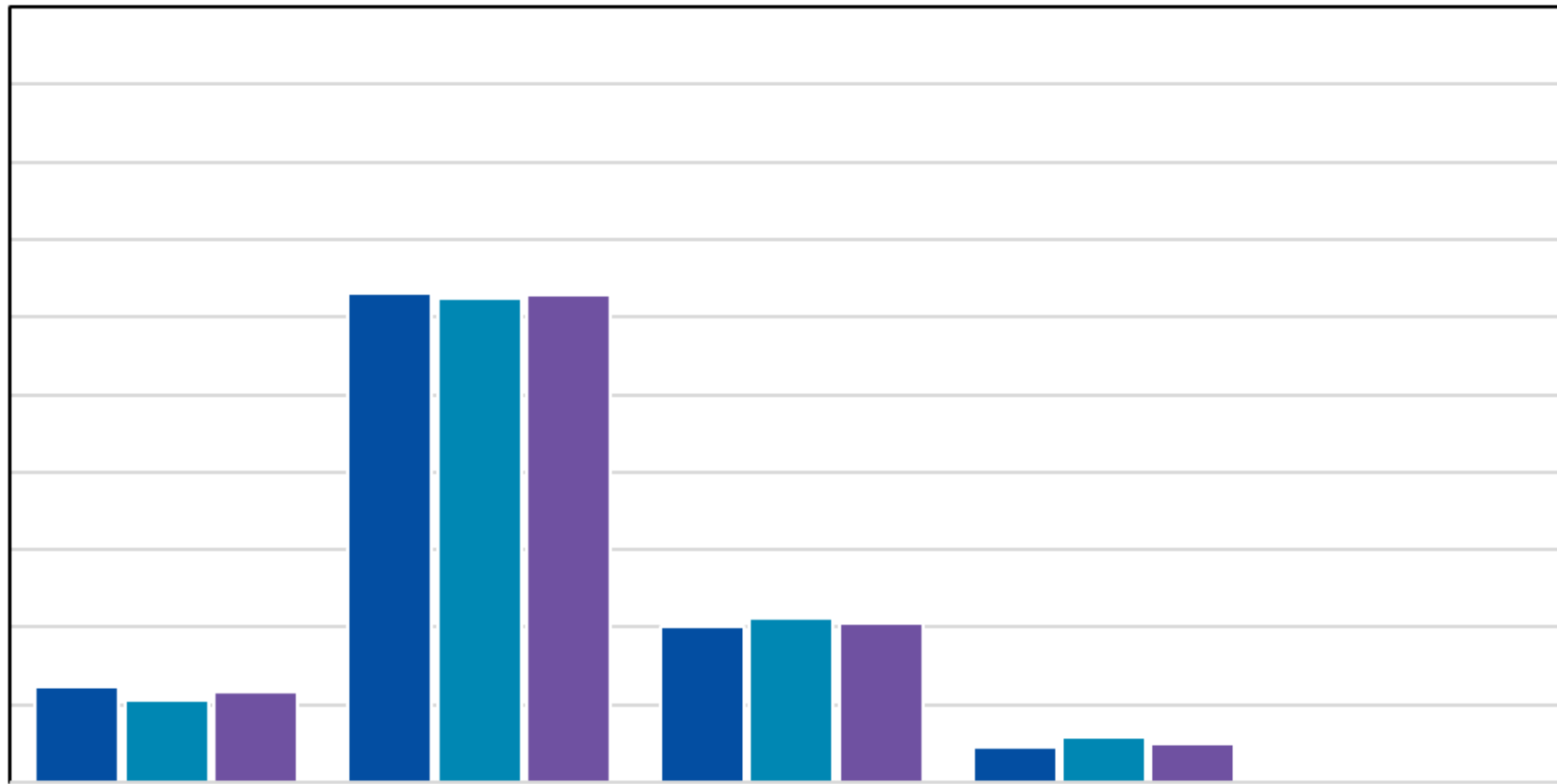
40

30

20

10

0

■ Årskurs 1

■ Årskurs 2

■ Totalt

Mycket bra

Bra

Varken bra eller
dåligt

Dåligt

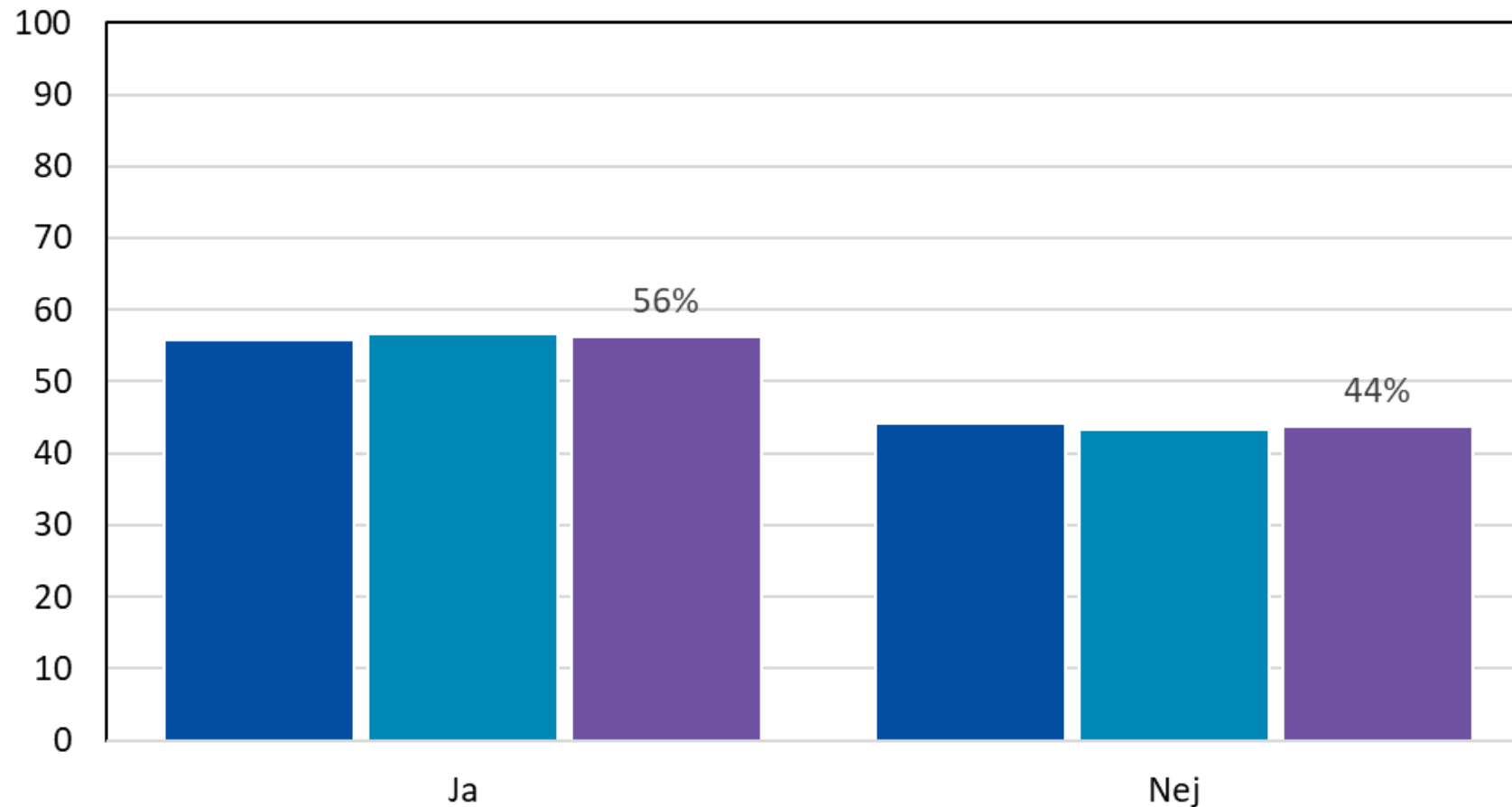
Mycket dåligt

Deltar du i någon organiserad fritidsaktivitet?

Årskurs I och II i lyceet

Totalt 44 % av eleverna deltar **inte** i någon organiserad fritidsaktivitet (42 % år 2021)

Procent

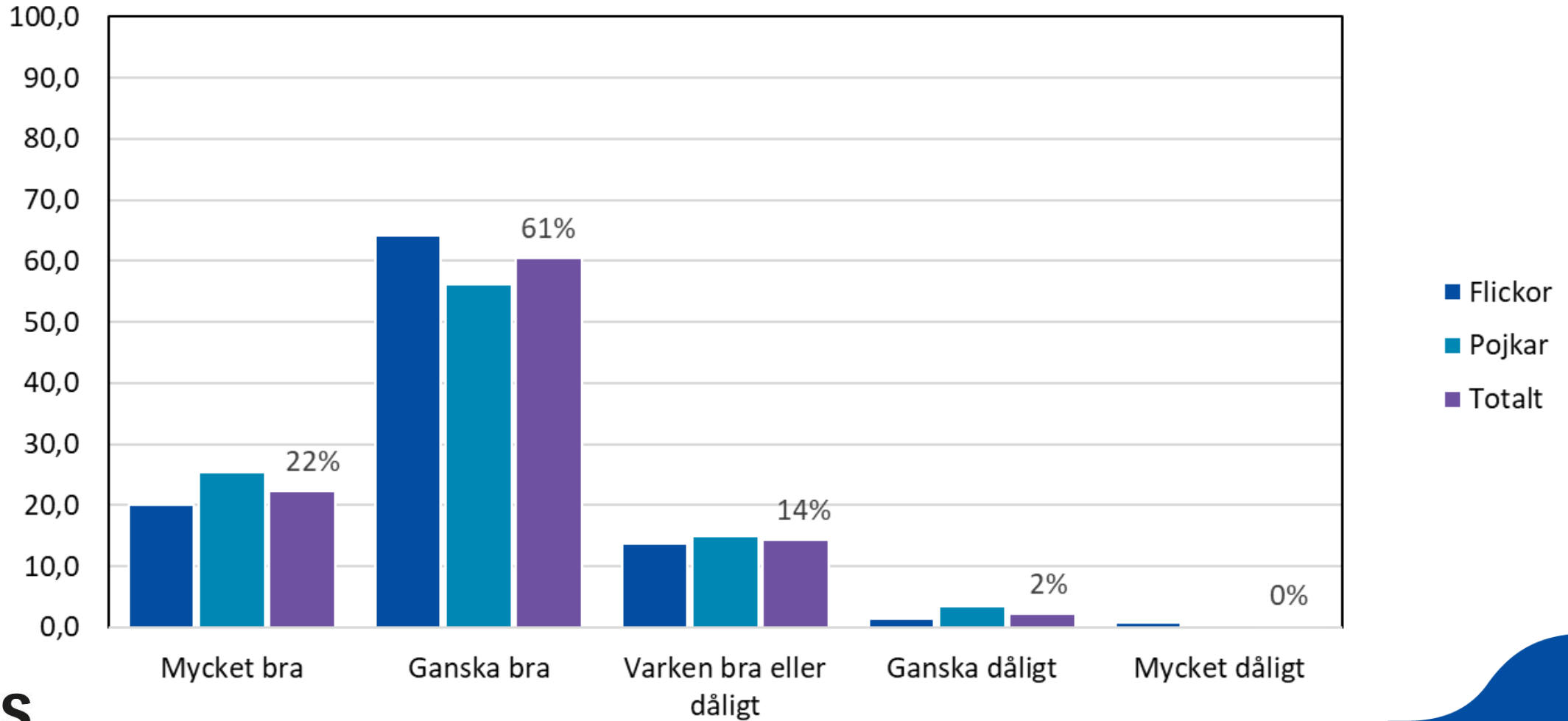

- Flickor
- Pojkar
- Totalt

Hur trivs du i skolan?

Årskurs I och II i lyceet

Procent

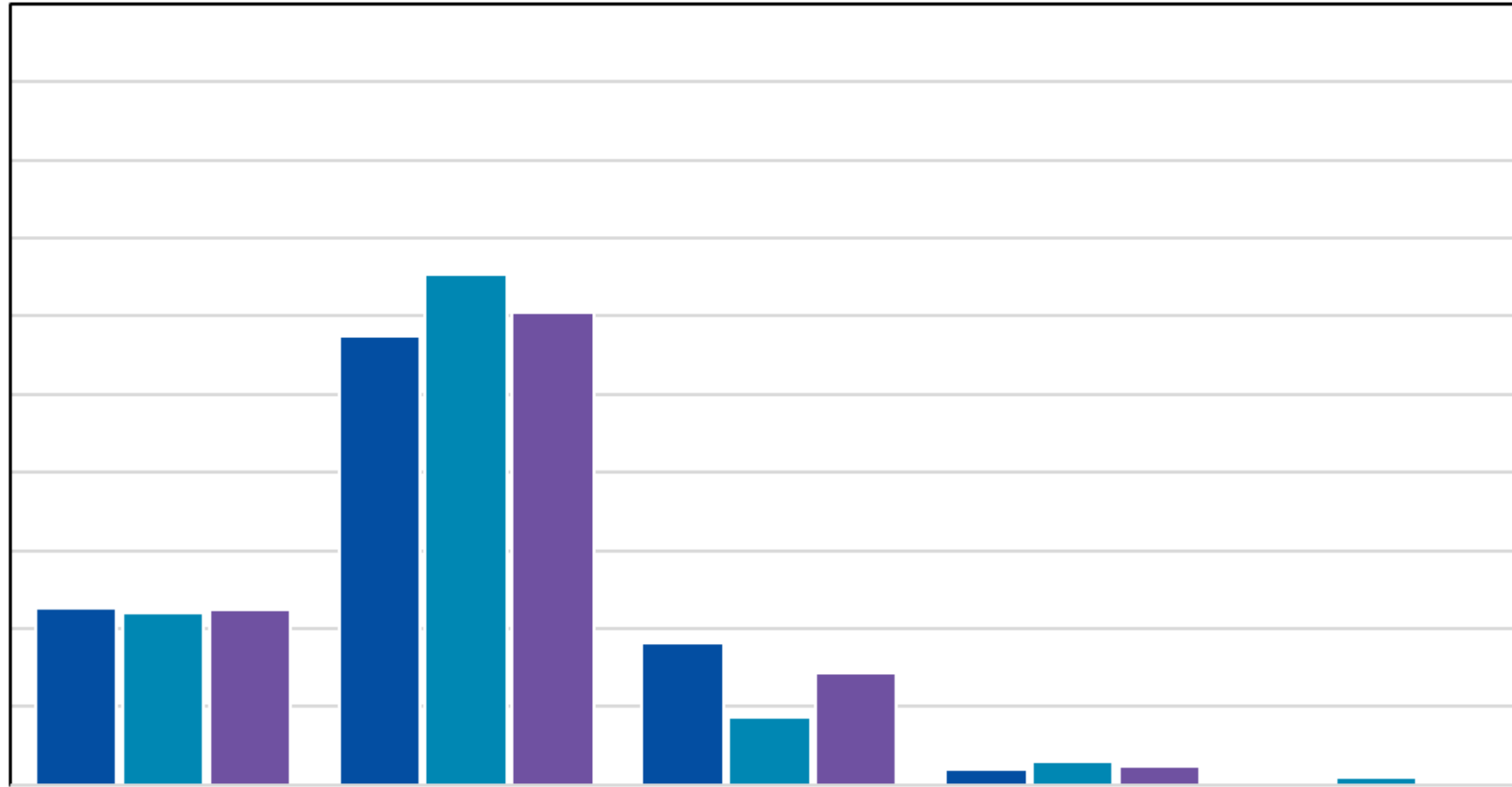

Hur trivs du i skolan?

Årskurs I och II i lyceet

Procent

100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0

■ Årskurs 1
■ Årskurs 2
■ Totalt

Mycket bra

Ganska bra

Varken bra eller
dåligt

Ganska dåligt

Mycket dåligt

Händer det att du skolkar?

Årskurs I och II i lyceet

Procent

100

90

80

70

60

50

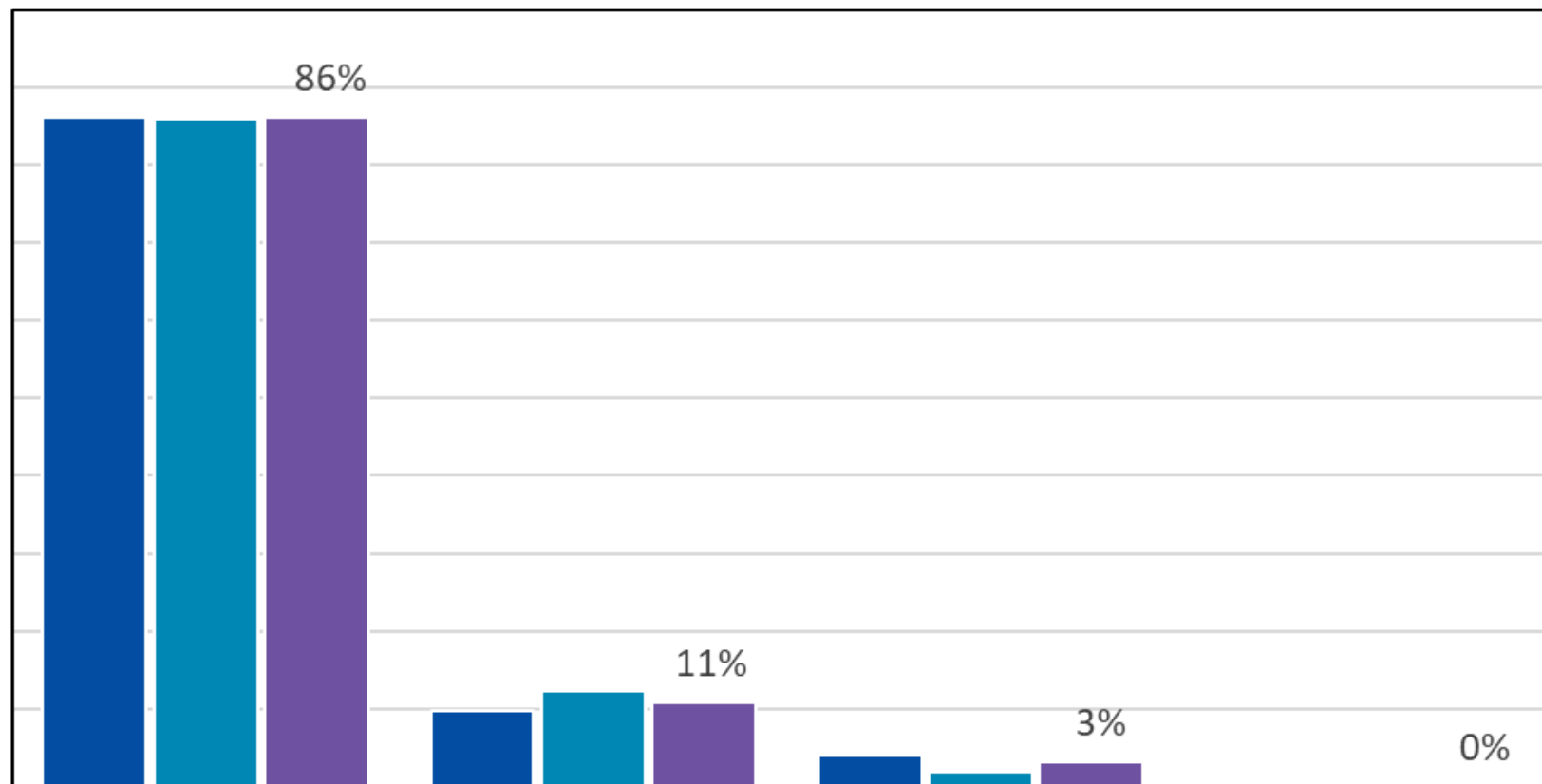
40

30

20

10

0

Nej, det har jag inte gjort

Ja, det har hänt någon enstaka gång

Ja, några gånger per termin

Ja, rätt så ofta, nästan varje vecka

■ Flickor

■ Pojkar

■ Totalt

Varför har du skolkat?

Årskurs I och II i skolorna vid Ålands gymnasium

Ångest
- Flicka åk 2

Misstag, sovit
för länge, inte
orkat
- Pojke åk 2

Jag har varit trött
eller inte orkat
med en viss
lektion
- Flicka åk 2

När det har
varit för mycket
i skolan med allt
arbete
- Flicka åk 2

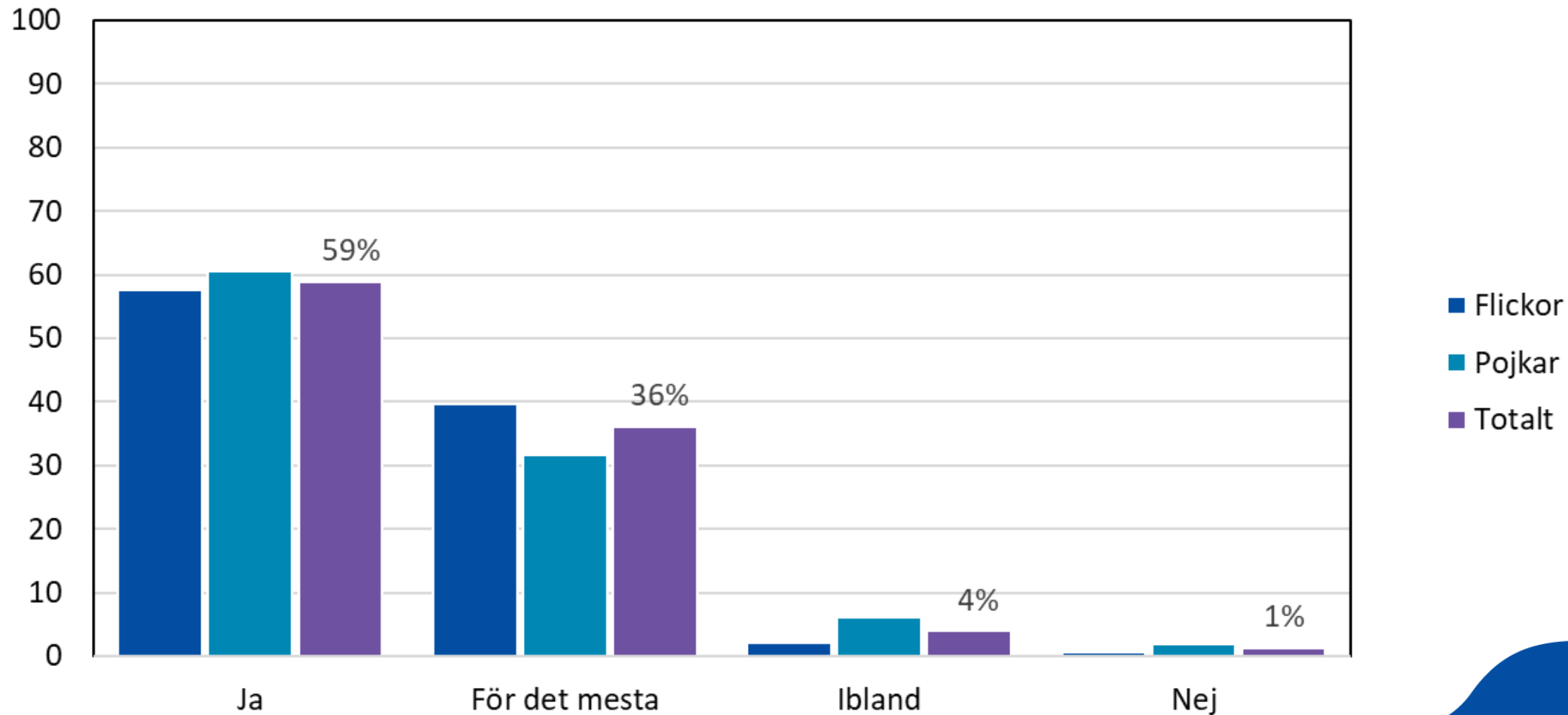
För mycket att
göra, så man
skippar delprovet
för att skjuta fram
det
- Pojke åk 2

Mått dåligt
psykiskt
- Flicka åk 2

Vet dina föräldrar var du är på kvällarna?

Årskurs I och II i lyceet

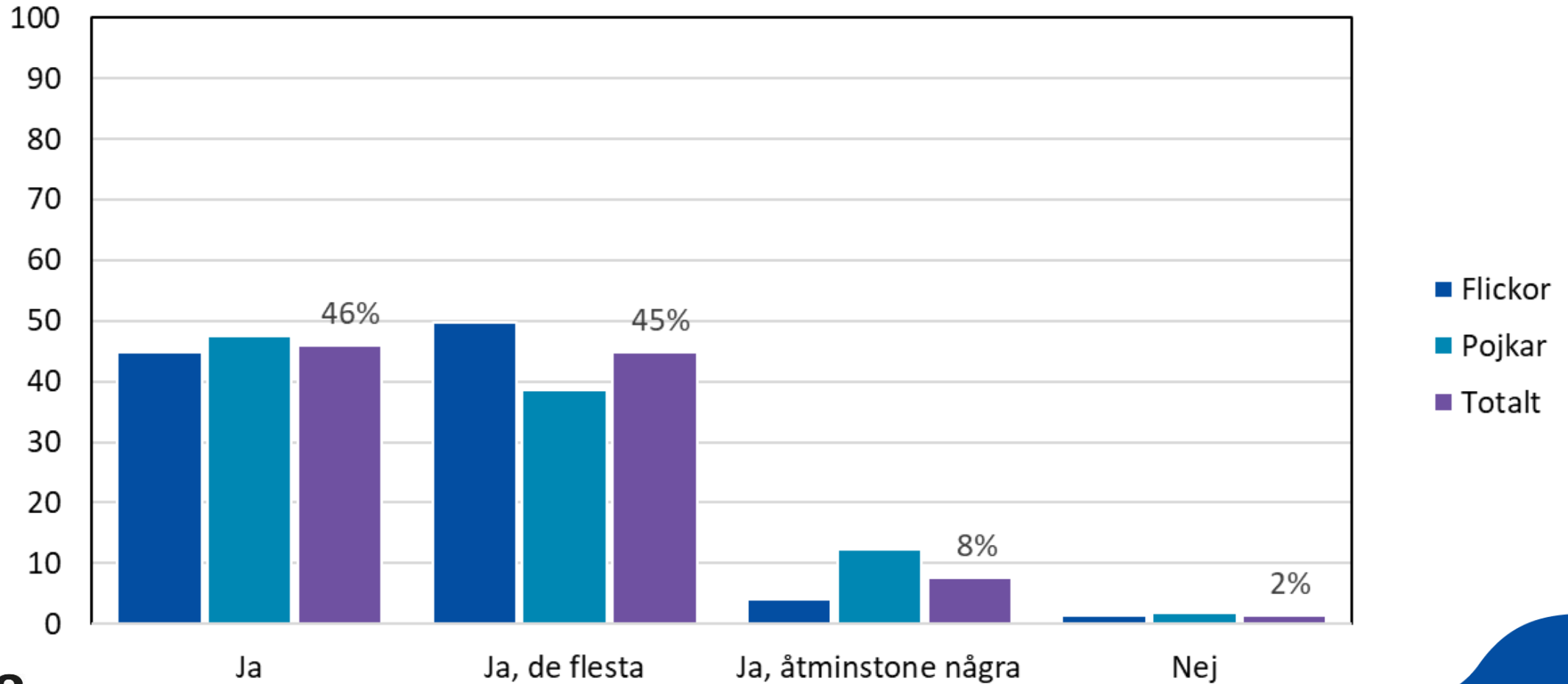
Procent

Vet dina föräldrar vem du umgås med?

Årskurs I och II i lyceet

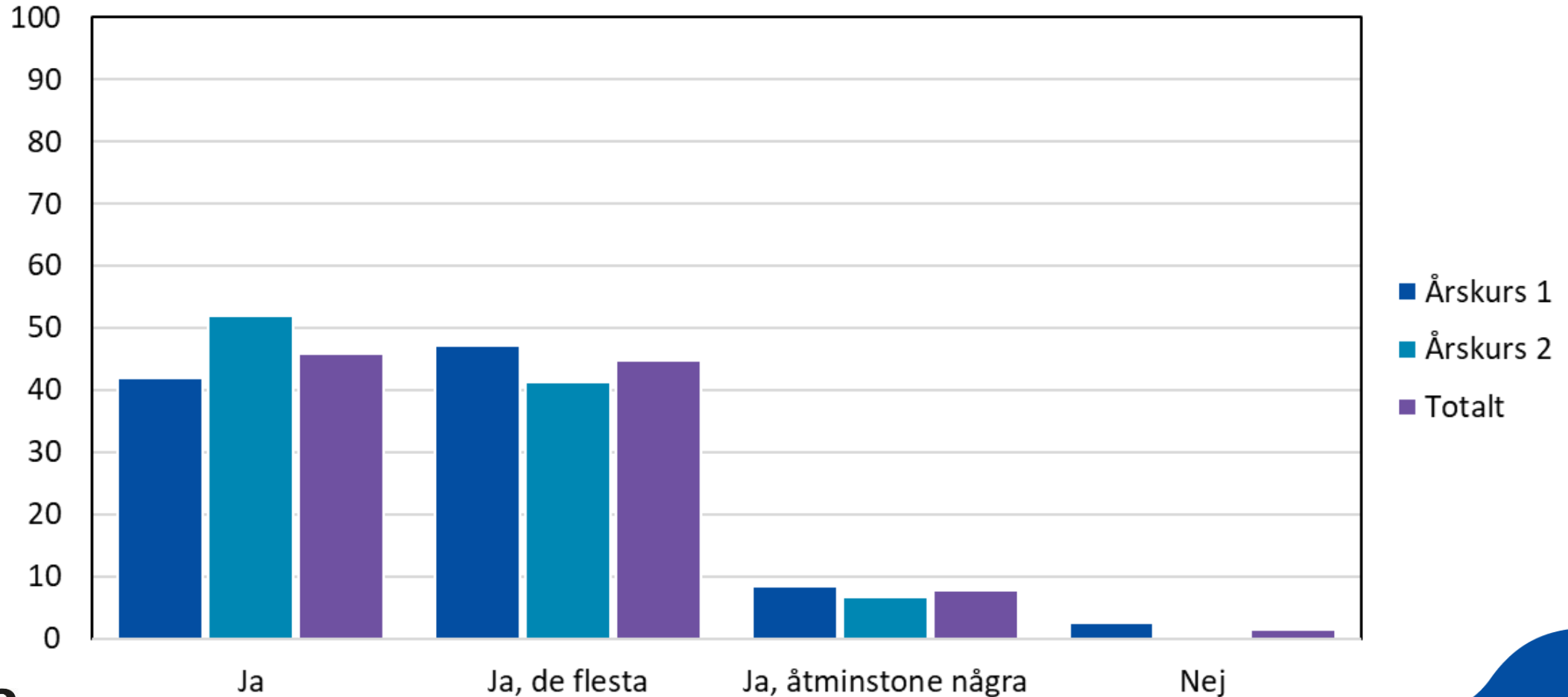
Procent

Vet dina föräldrar vem du umgås med?

Årskurs I och II i lyceet

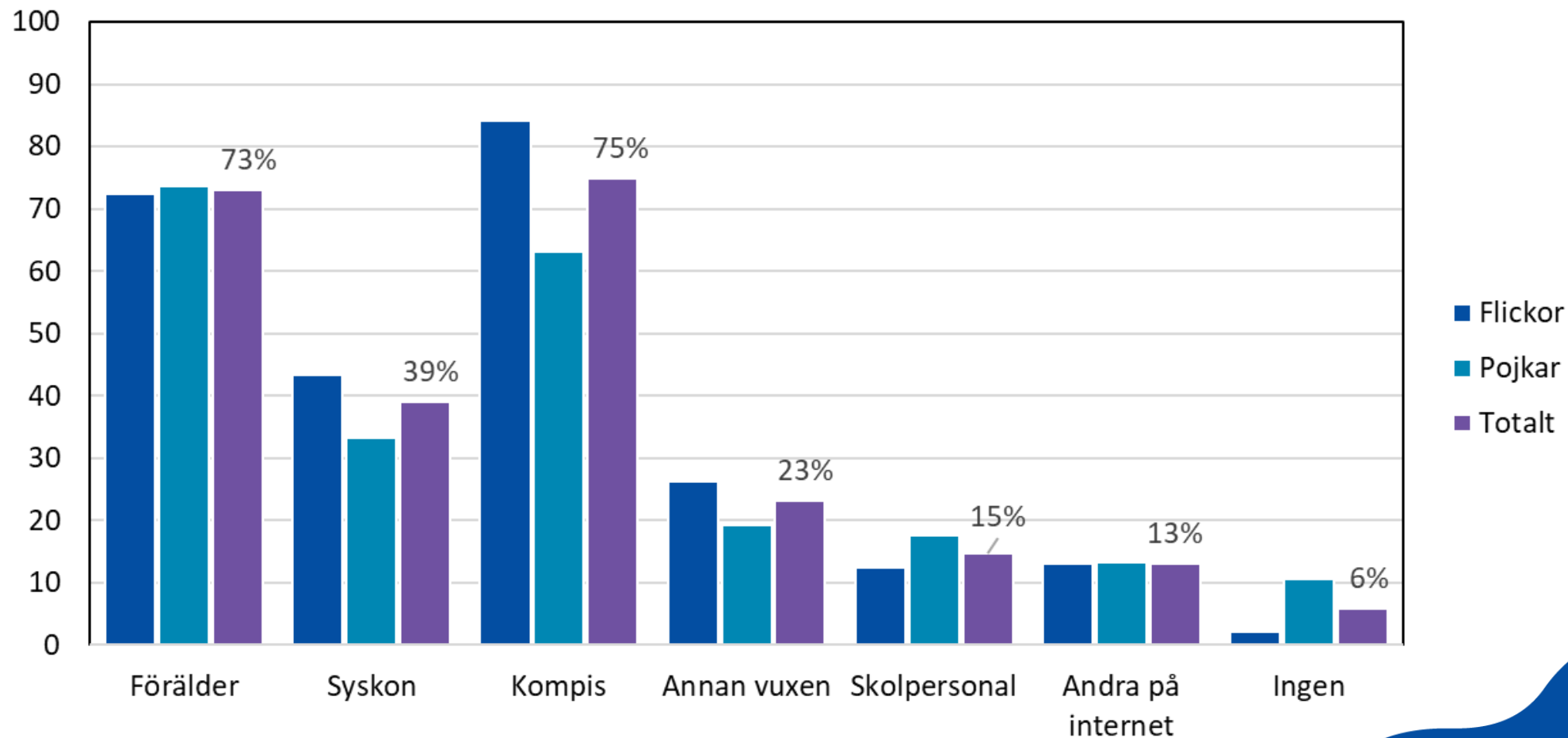
Procent

Vem kan du prata med om det som är viktigt för dig?

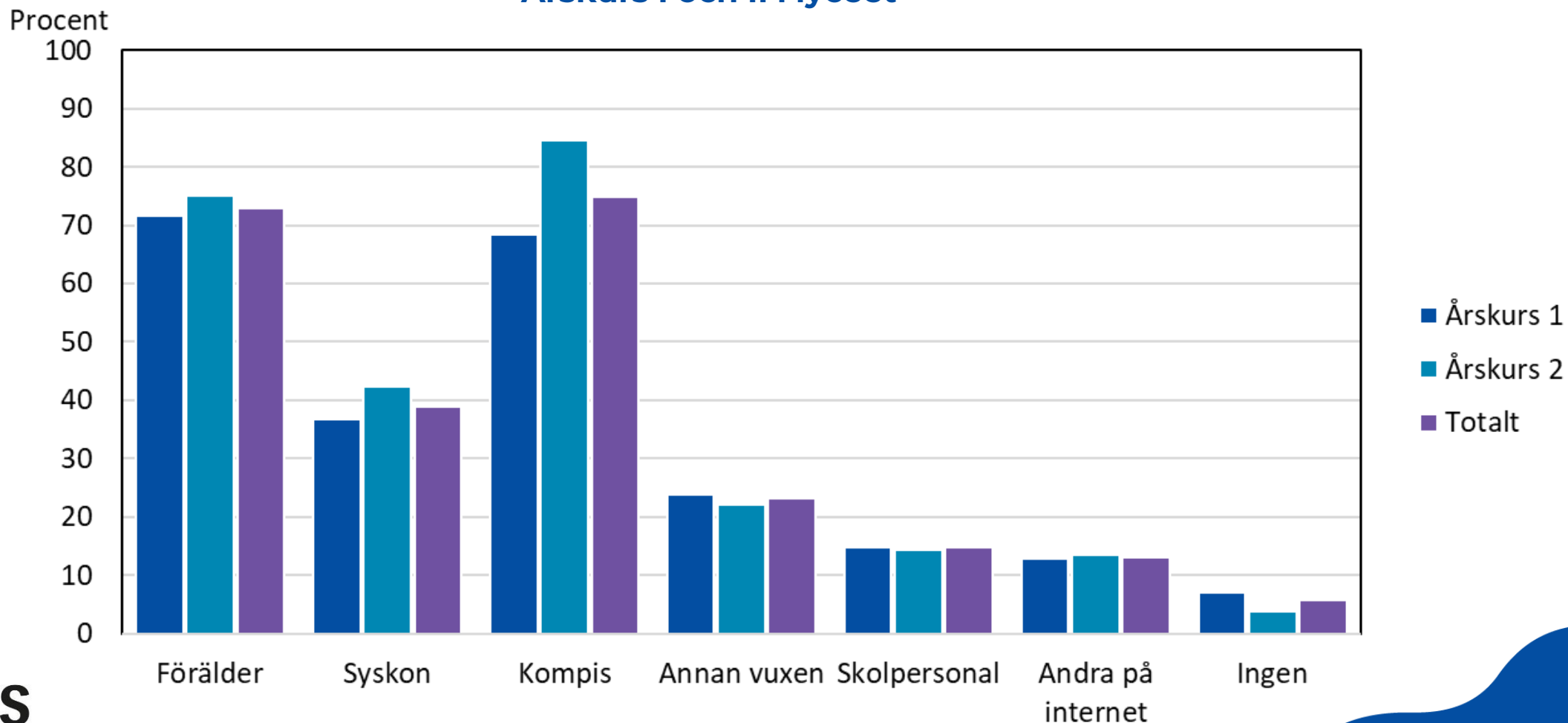
Årskurs I och II i lyceet

Procent

Vem kan du prata med om det som är viktigt för dig?

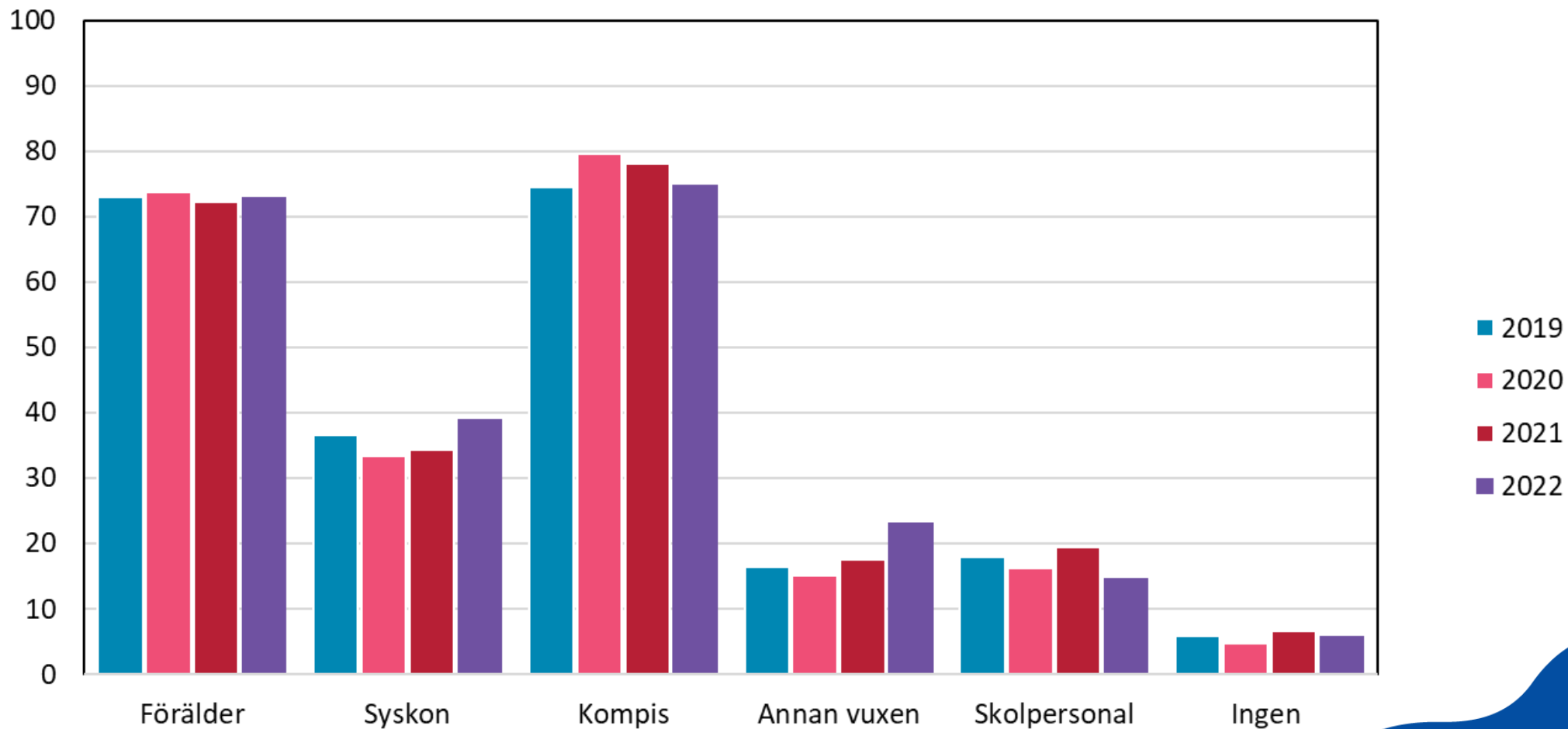
Årskurs I och II i lyceet

Vem kan du prata med om det som är viktigt för dig?

Årskurs I och II i lyceet

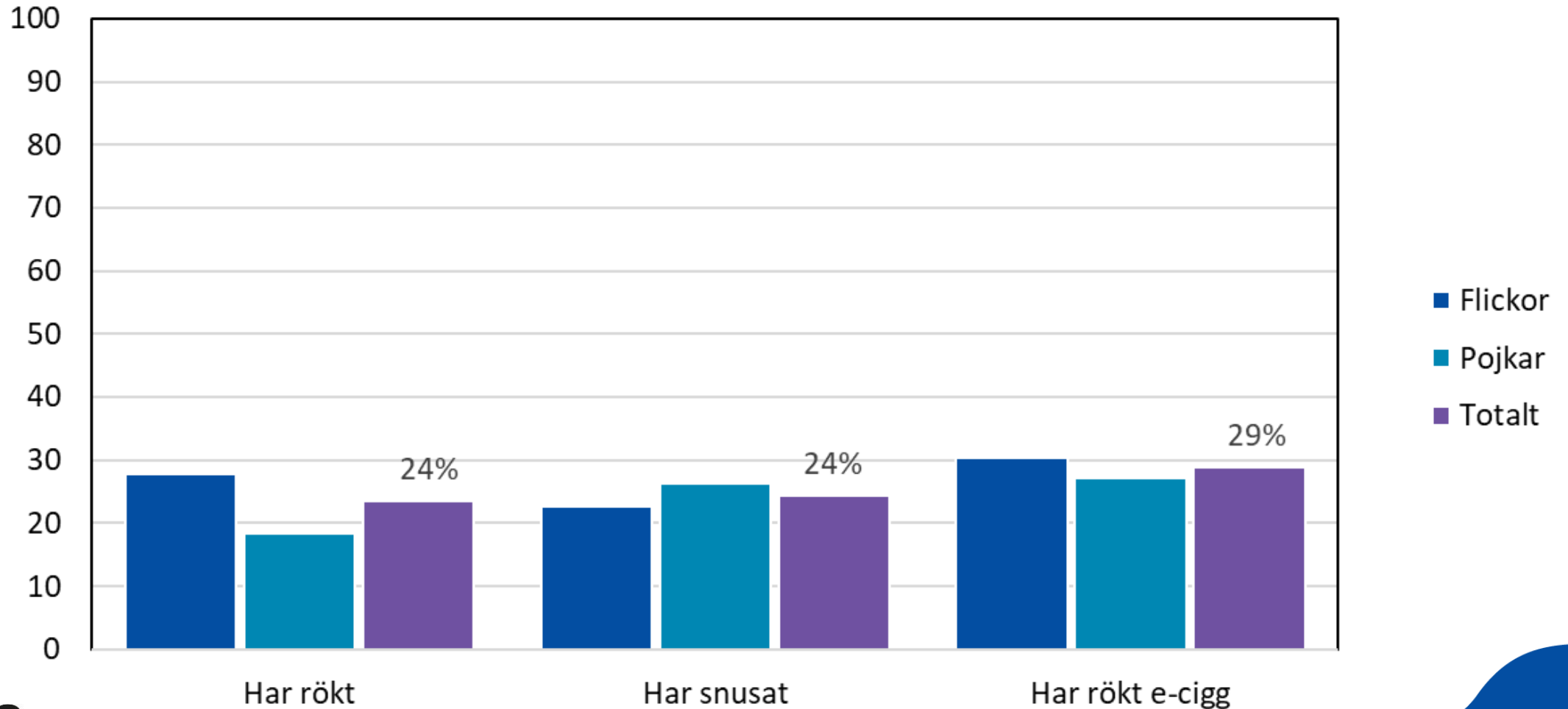
Procent

Tobaksbruk

Årskurs I och II i lyceet

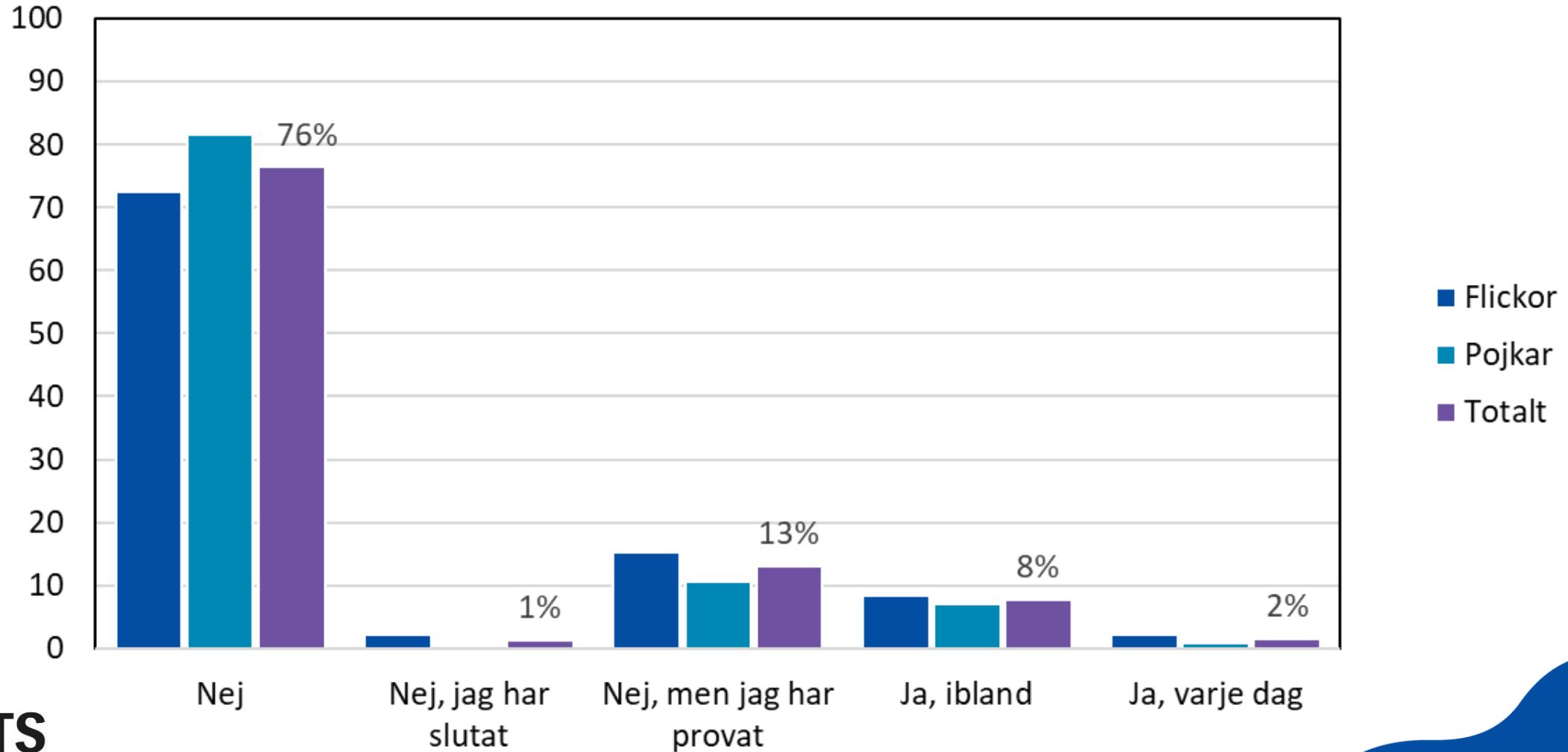
Procent

Röker du?

Årskurs I och II i lyceet

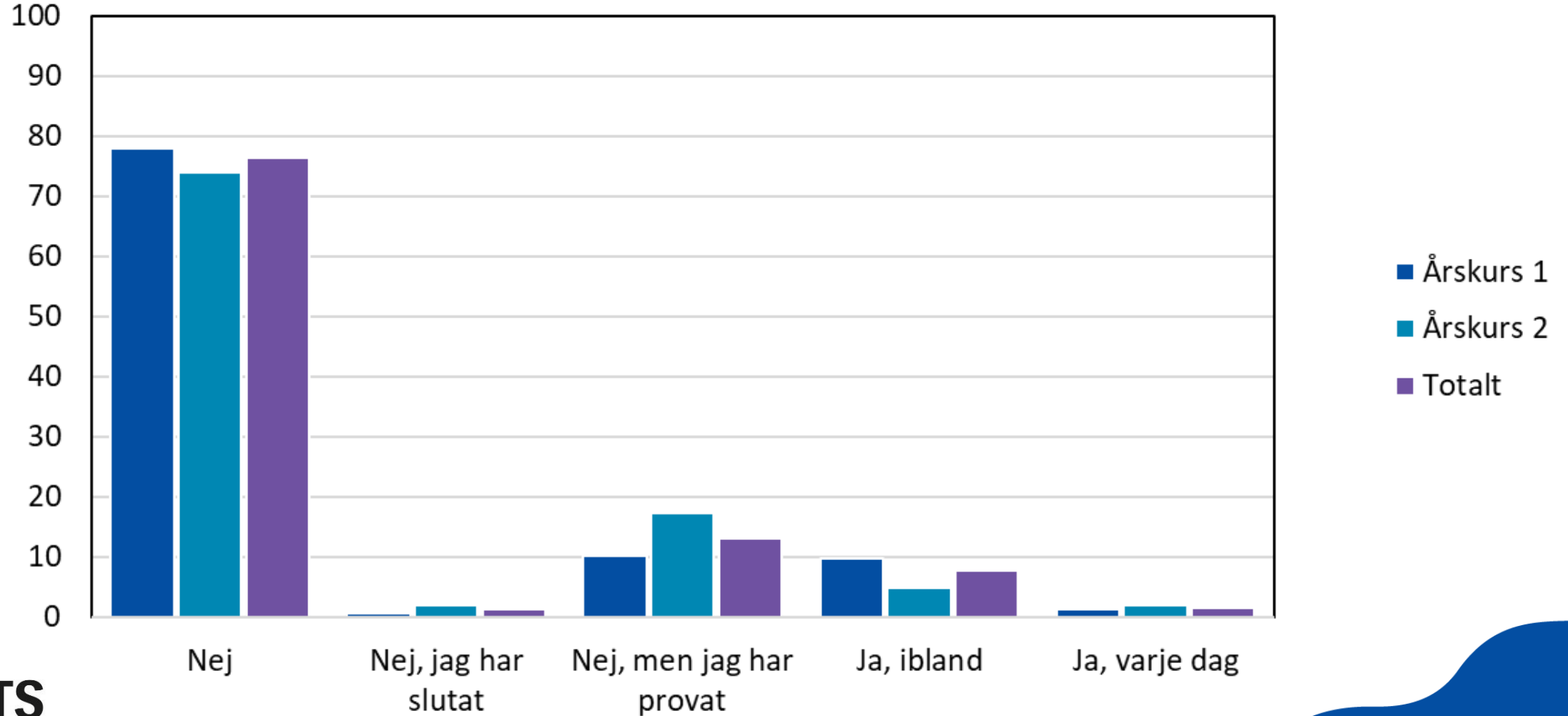
Procent

Röker du?

Årskurs I och II i lyceet

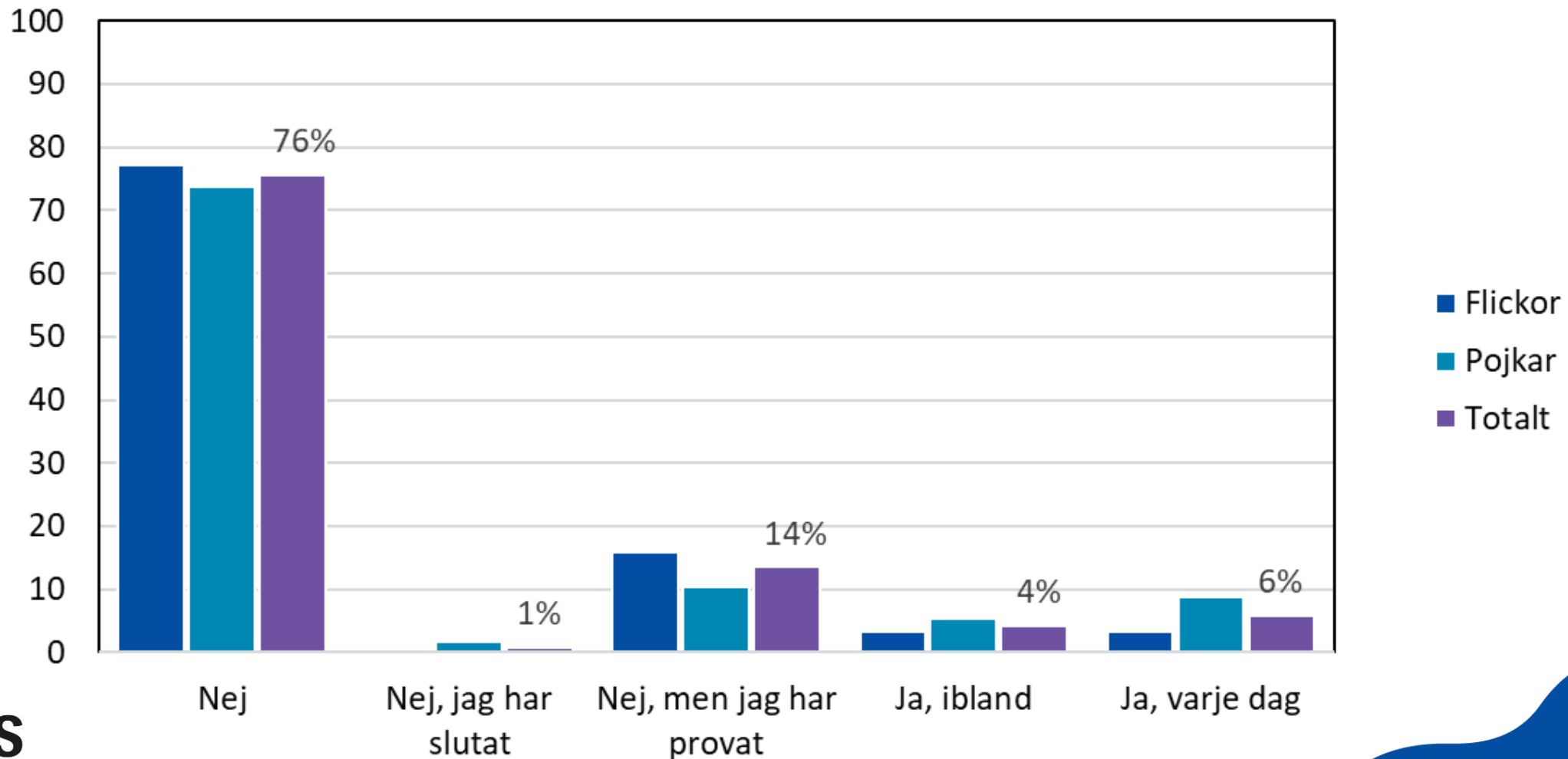
Procent

Snusar du?

Årskurs I och II i lyceet

Procent

Snusar du?

Årskurs I och II i lyceet

Procent

100

90

80

70

60

50

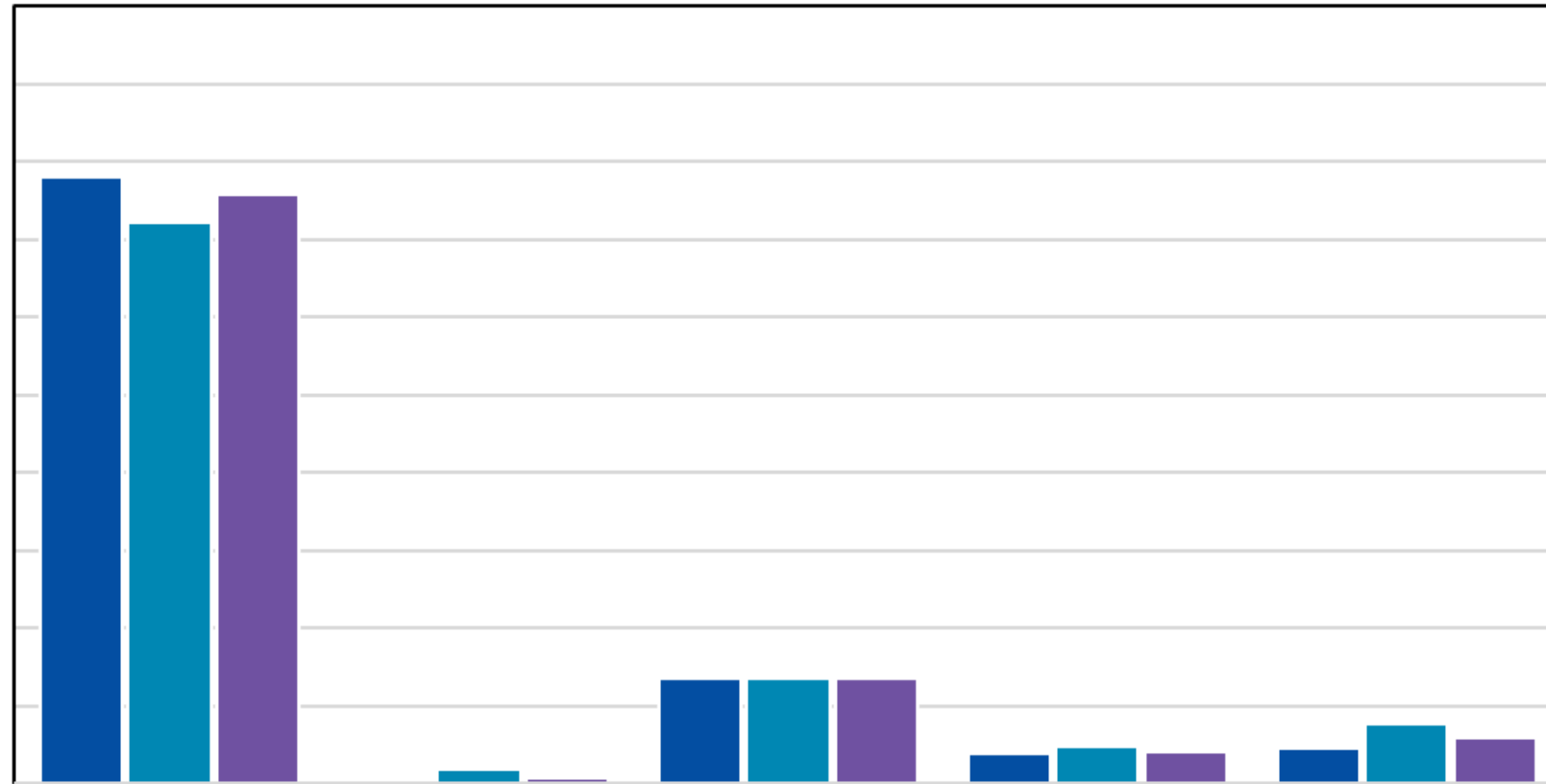
40

30

20

10

0

■ Årskurs 1
■ Årskurs 2
■ Totalt

Nej

Nej, jag har
slutat

Nej, men jag har
provat

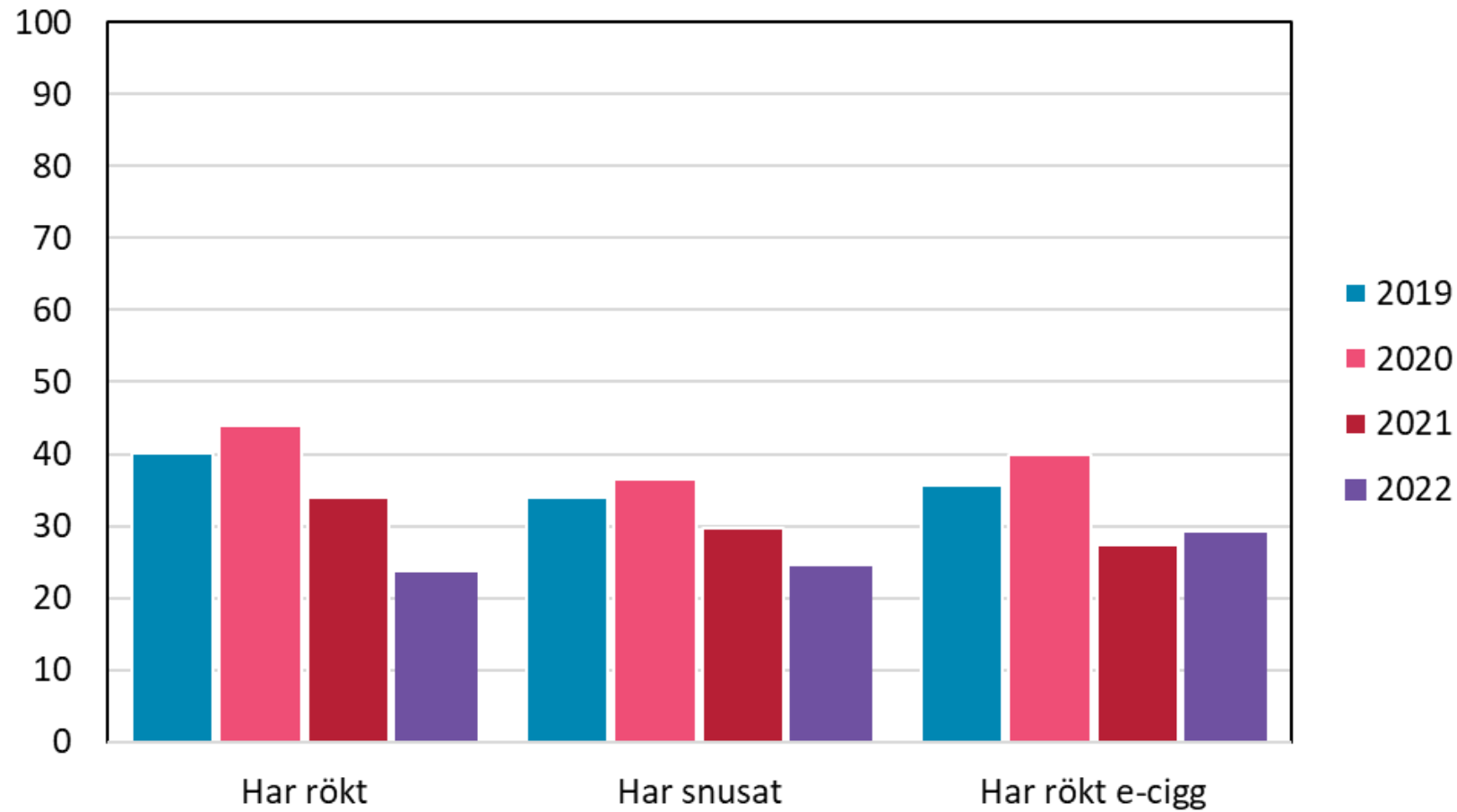
Ja, ibland

Ja, varje dag

Tobaksbruk

Årskurs I och II i lyceet

Procent

Hur får du tag på cigaretter? Snus?

Årskurs I och II i lyceet

- De vanligaste sätten att få tag på cigaretter och/eller snus är **följande**:
 - Köper själv
 - **Köper av andra**
 - **Får/ber av kompisar**
 - Från mina föräldrar/vårdnadshavare (med lov)
 - Från mina föräldrar/vårdnadshavare (utan lov)
 - Får av annan person (18 år eller äldre)
- De som röker ibland eller varje dag var igenomsnitt **14 år** när de började röka

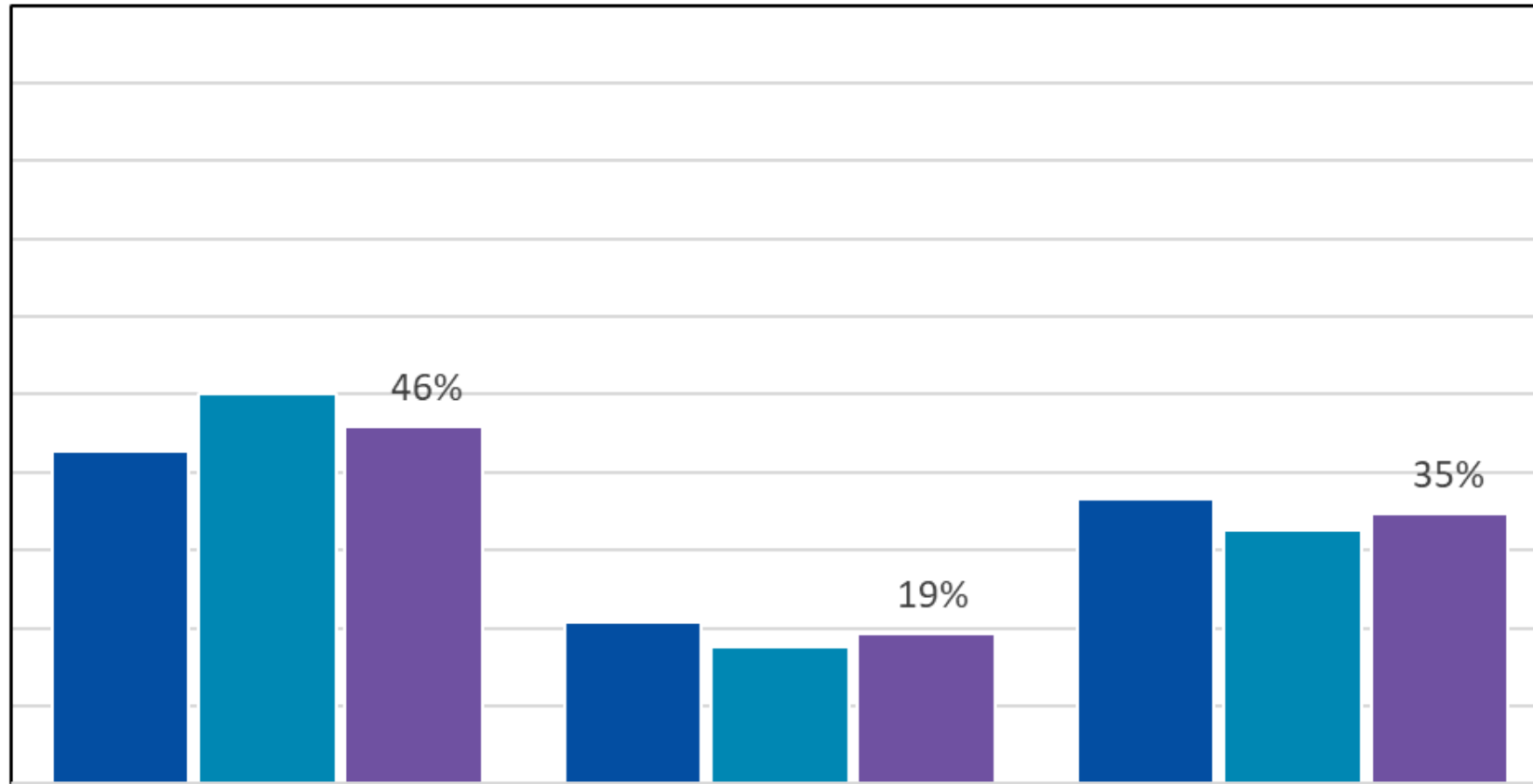
Avser endast de elever som är under 18 år och uppgett att de röker. De svarande kunde välja flera svarsalternativ.

Har du druckit alkoholhaltiga drycker?

Årskurs I och II i lyceet

Procent

100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0

■ Flickor
■ Pojkar
■ Totalt

Nej

Ja, en-två gånger

Ja, flera gånger

Har du druckit alkoholhaltiga drycker?

Årskurs I och II i lyceet

Procent

100

90

80

70

60

50

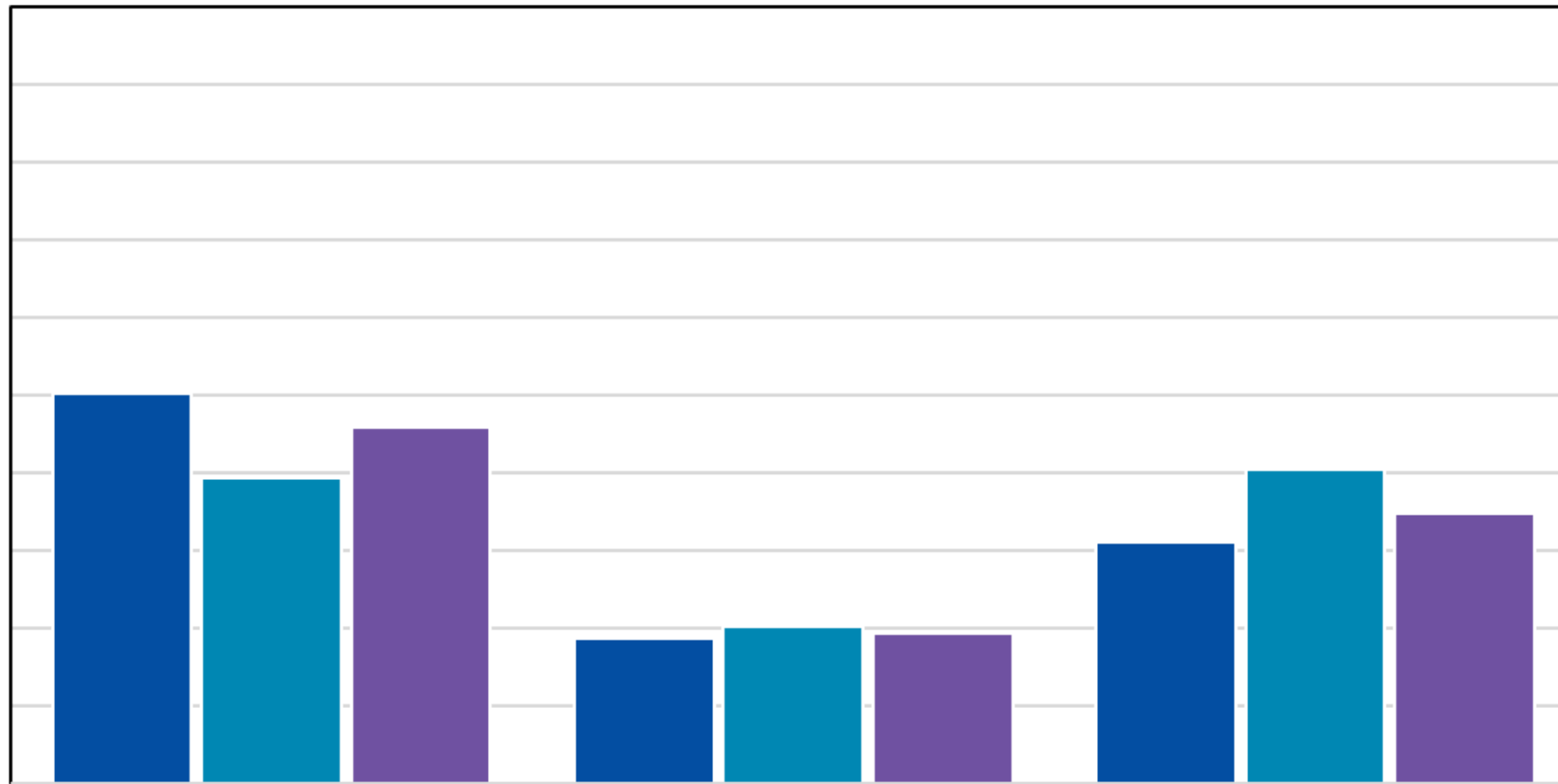
40

30

20

10

0

■ Årskurs 1
■ Årskurs 2
■ Totalt

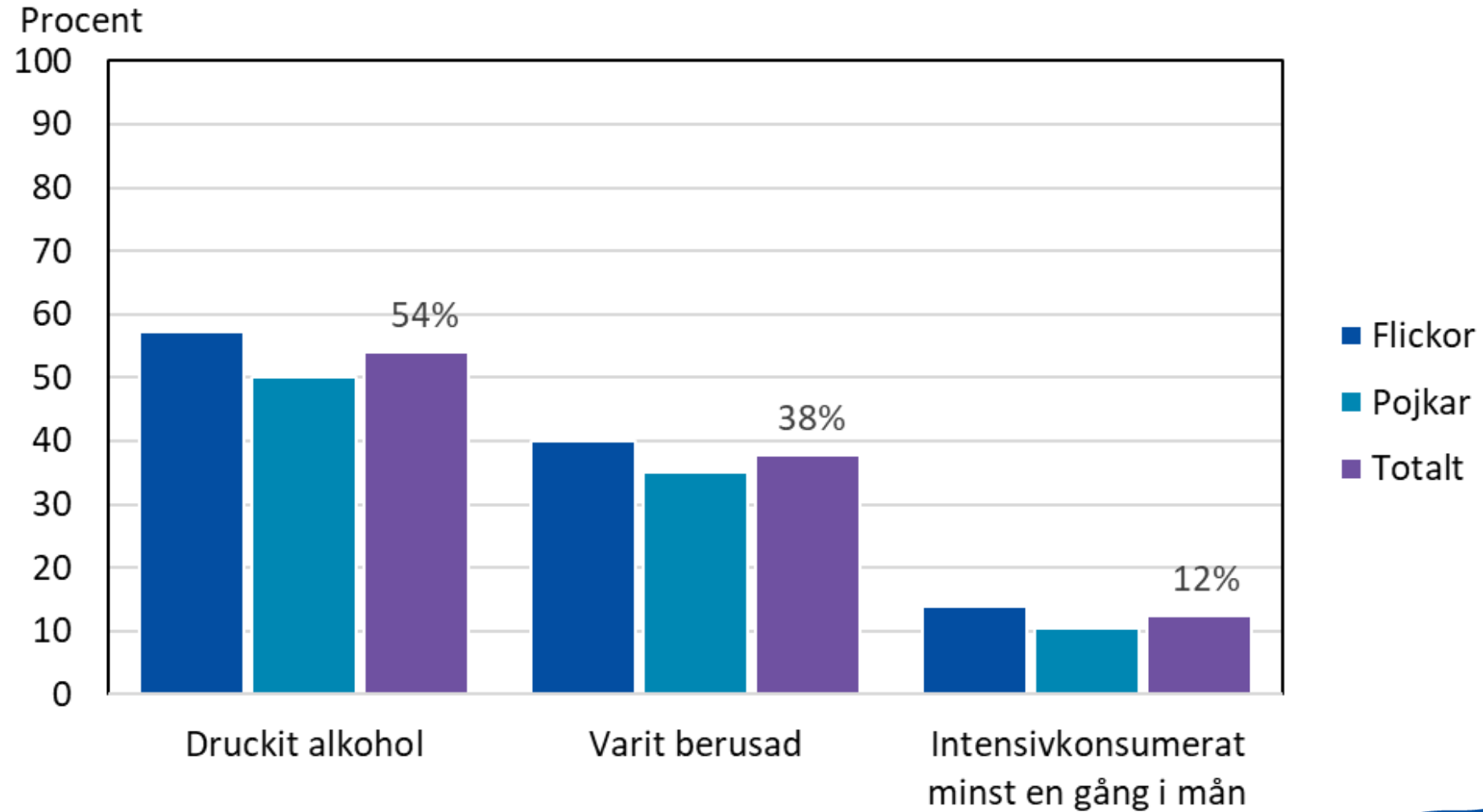
Nej

Ja, en-två gånger

Ja, flera gånger

Alkoholkonsumtion

Årskurs I och II i lyceet

Alkoholkonsumtion

Årskurs I och II i lyceet

Procent

100

90

80

70

60

50

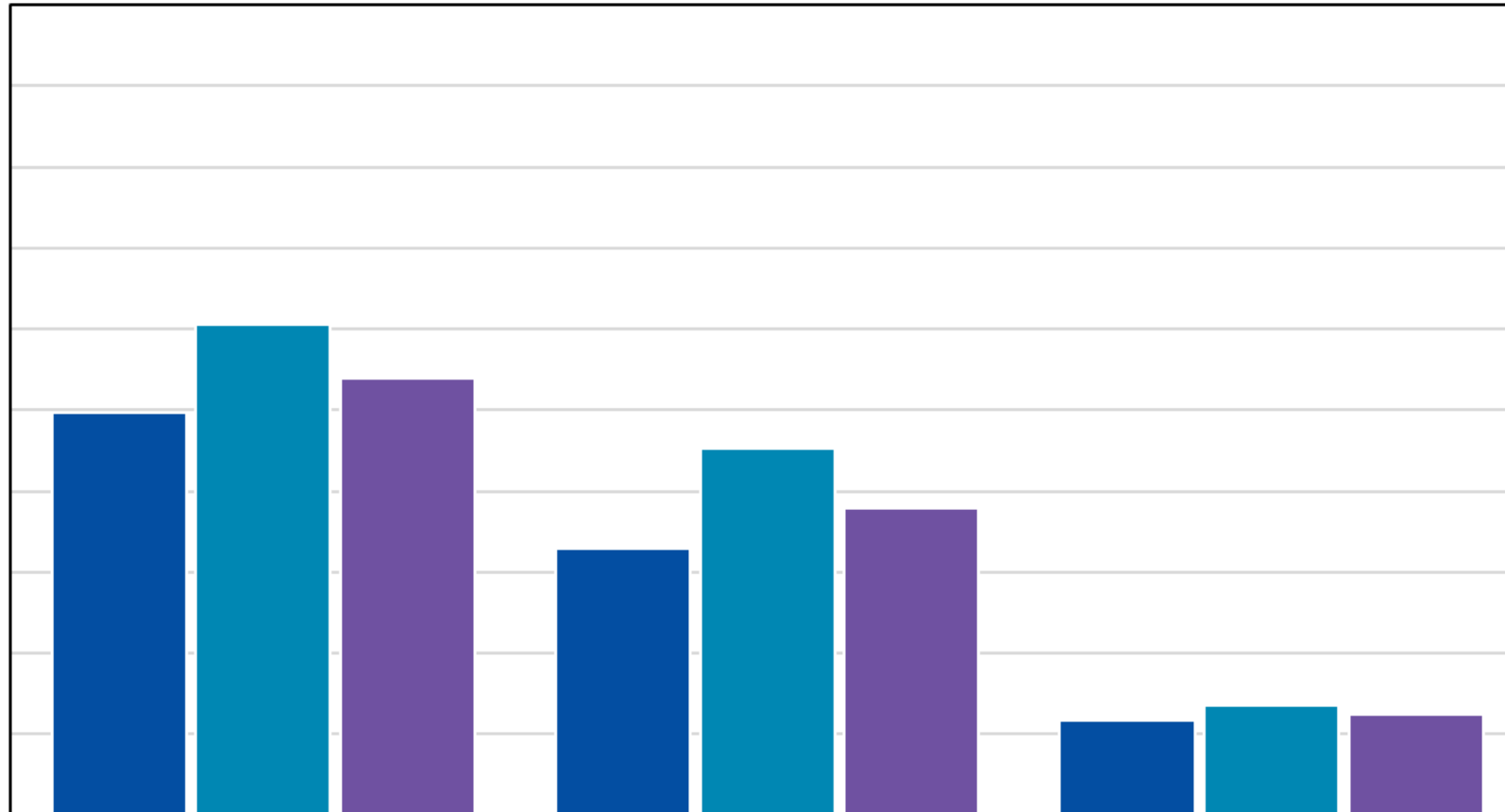
40

30

20

10

0

Druckit alkohol

Varit berusad

Intensivkonsumerat minst en
gång i mån

■ Årskurs 1

■ Årskurs 2

■ Totalt

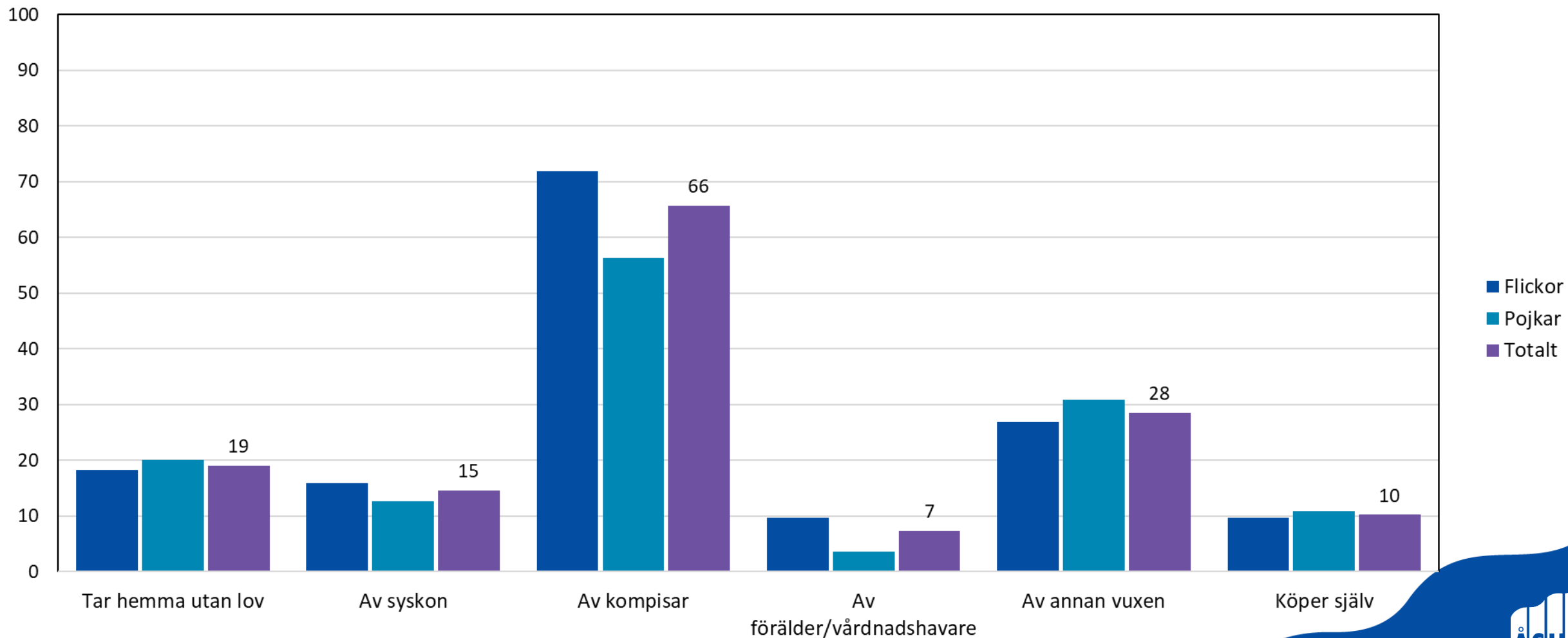
Hur får du tag på alkohol?

Årskurs I och II i lyceet

Procenten avser endast de elever som är under 18 år och uppgett att de druckit alkohol.

De svarande kunde välja flera svarsalternativ.

Procent

Alkohol i trafiken

Årskurs I och II i lyceet

- Har du kört moped/mopedbil/traktor eller bil berusad?
 - 24 % av de flickor som **varit berusade**
 - 23 % av de pojkar som **varit berusade**
 - 23 % av samtliga som **varit berusade**
- Har du någon gång åkt moped/mopedbil/traktor eller bil med berusad förare?
 - 8 % av samtliga flickor
 - 7 % av samtliga pojkar
 - 7 % av samtliga totalt

Varför har du åkt med berusad förare eller kört berusad?

Årskurs I och II i skolorna vid Ålands gymnasium

Inte vetat om att den var berusad
- Flicka åk 1

Alla var fulla så hade inget val
- Pojke åk 1

Skulle hem från [...], kompis pappa
- Pojke åk 1

Körde berusad/påverkad för att komma hem
- Flicka åk 1

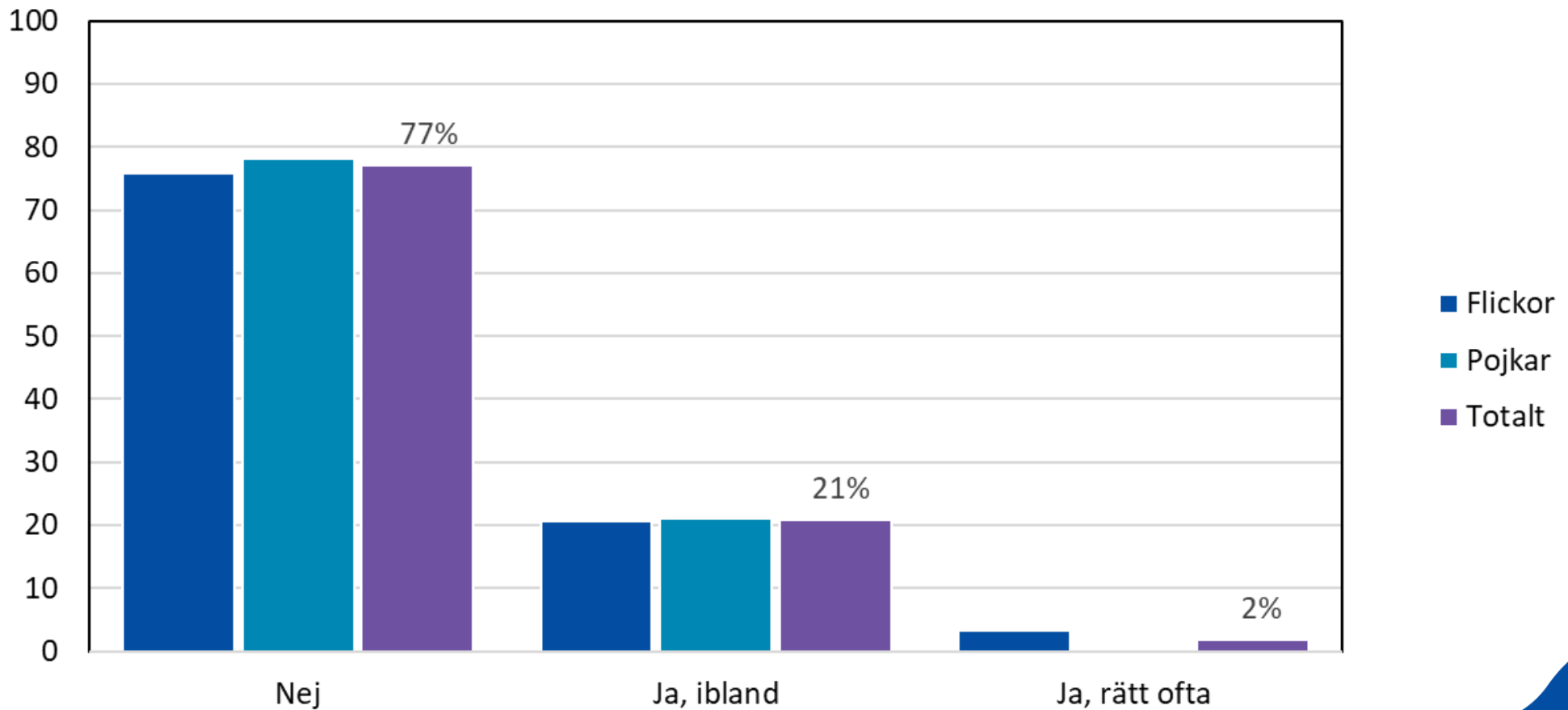
Var i en dålig situation och hade panik
- Flicka åk 2

Hade ingen skjuts hem från en fest
- Flicka åk 2

Oroar du dig för någon närståendes alkoholvanor?

Årskurs I och II i lyceet

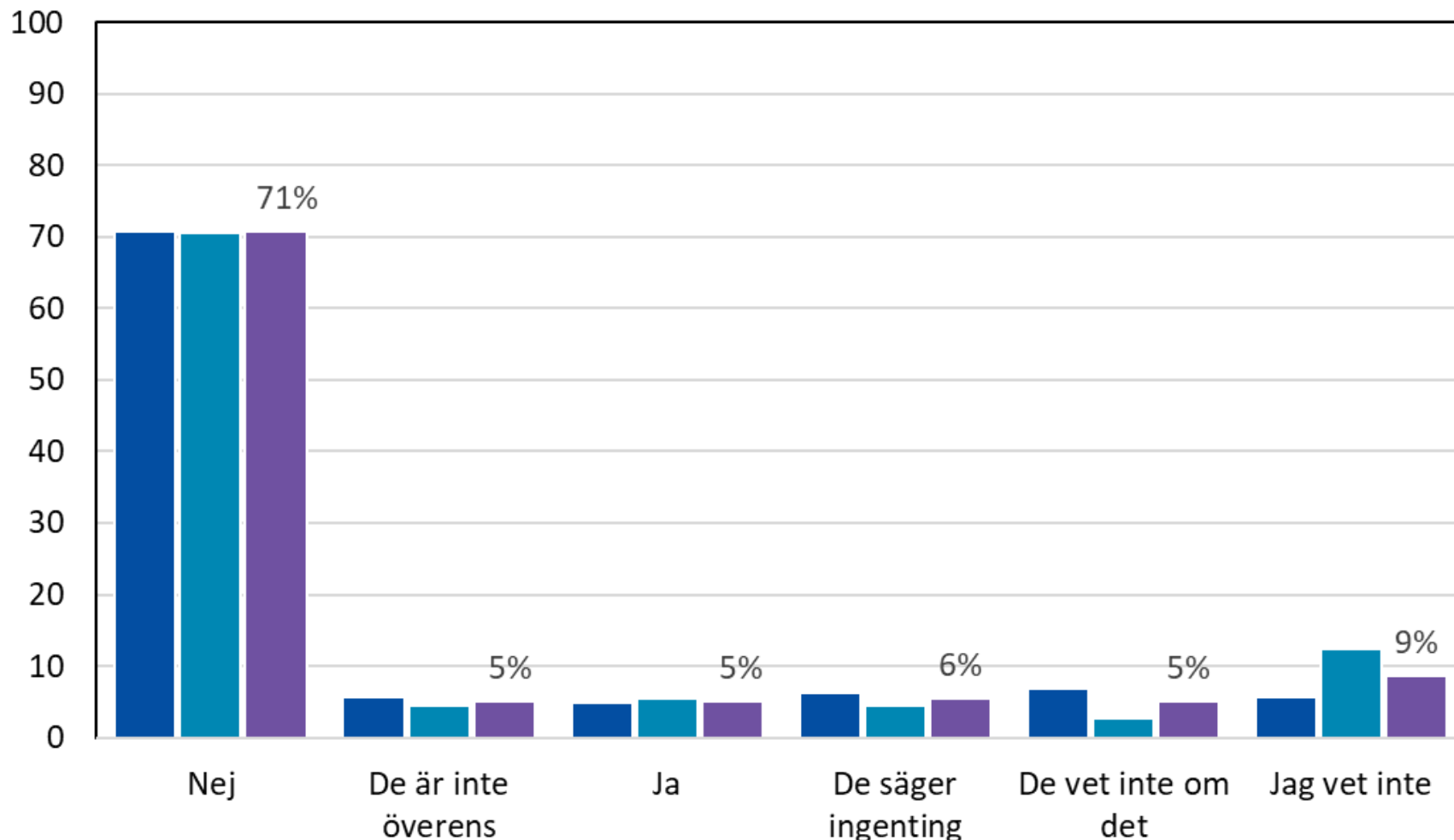
Procent

Tillåter dina föräldrar att du dricker - om du skulle dricka alkohol?

Årskurs I och II i lyceet

Procent

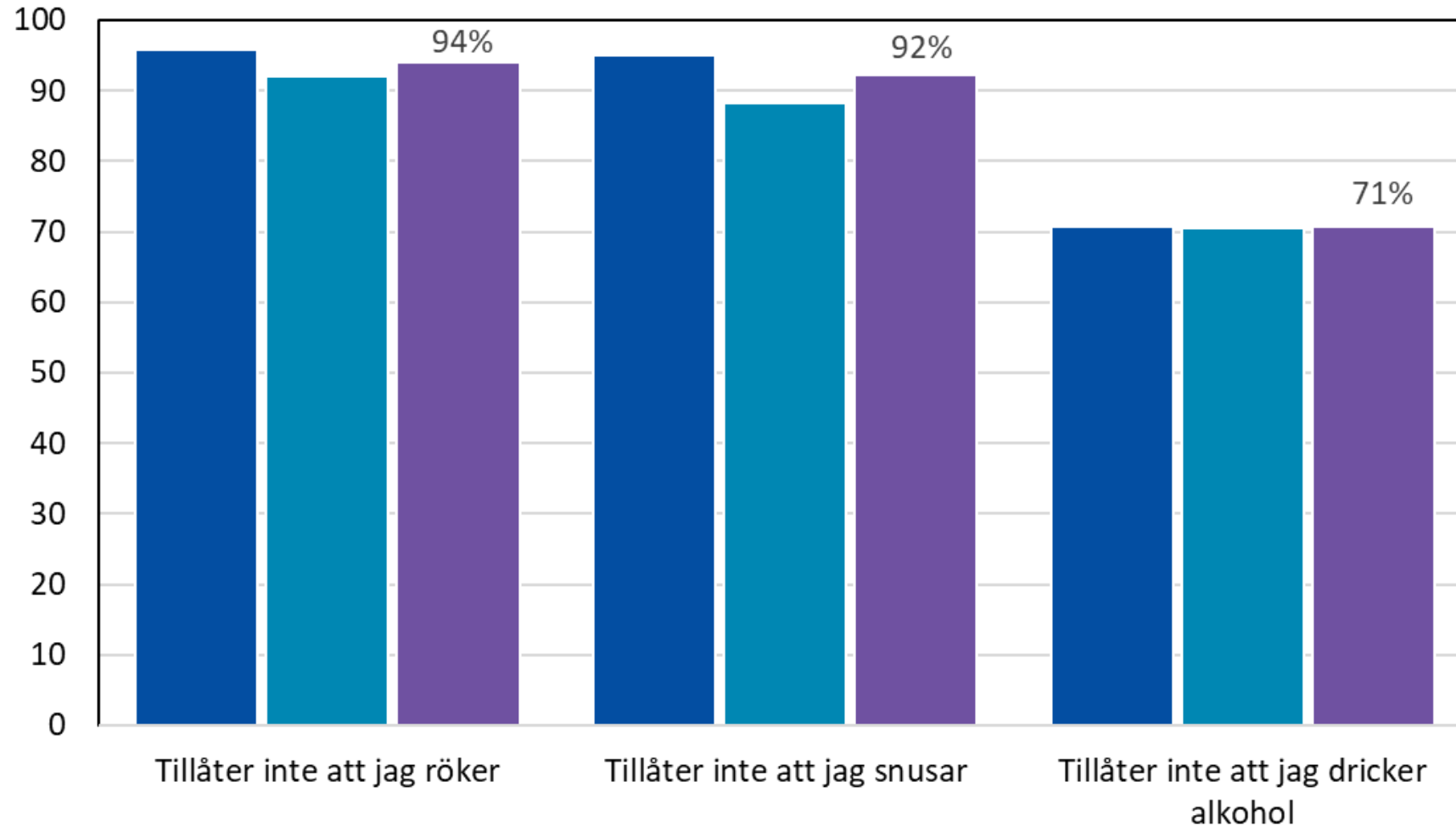
Procenten avser endast de elever som är under 18 år.

■ Flickor
■ Pojkar
■ Totalt

Restriktivitet hos föräldrar

Årskurs I och II i lyceet

Procent

Procenten avser endast de elever som är under 18 år.

■ Flickor
■ Pojkar
■ Totalt

Restriktivitet hos föräldrar

Årskurs I och II i lyceet

Procent

100

90

80

70

60

50

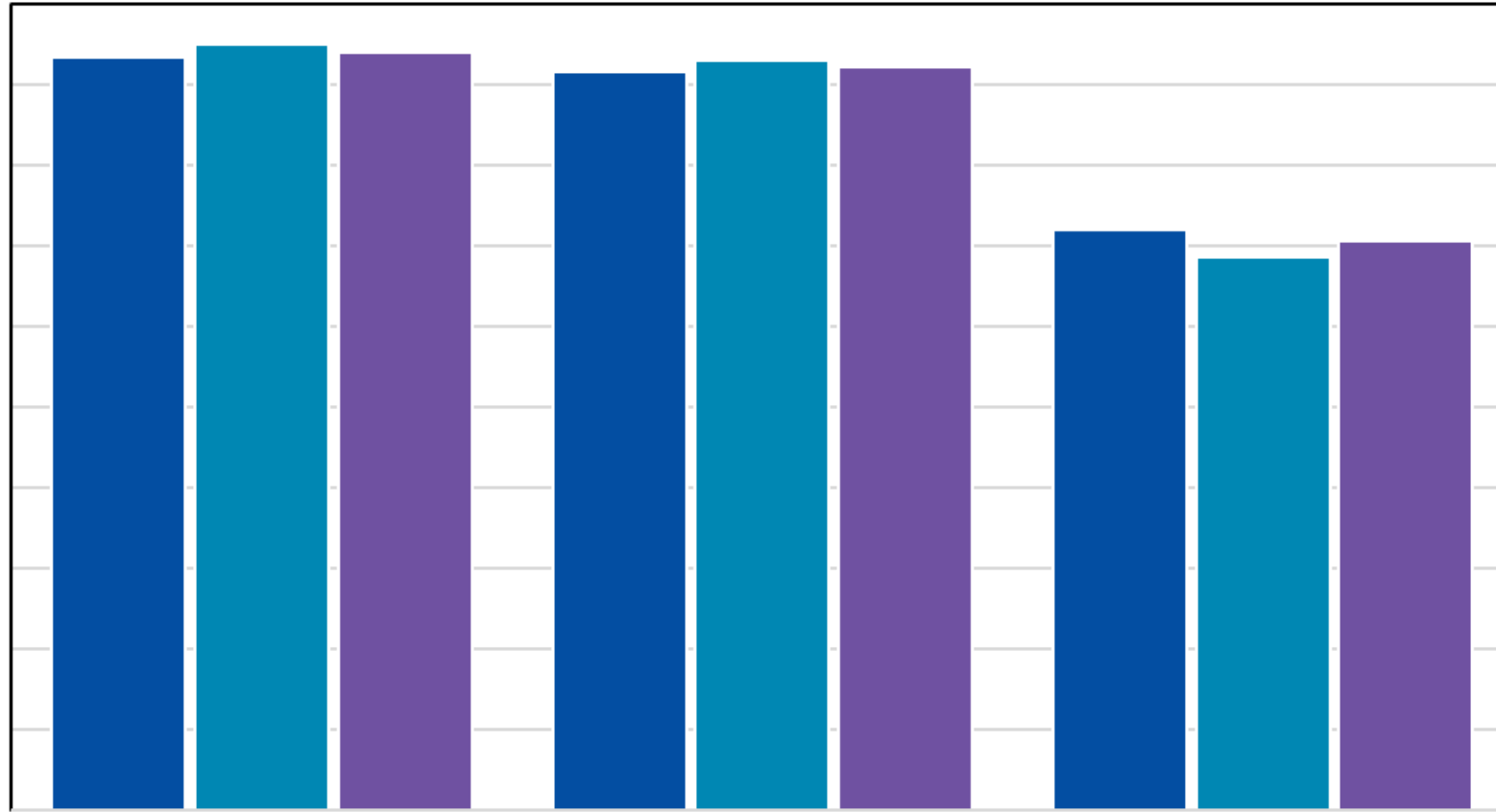
40

30

20

10

0

Tillåter inte att jag röker

Tillåter inte att jag snusar

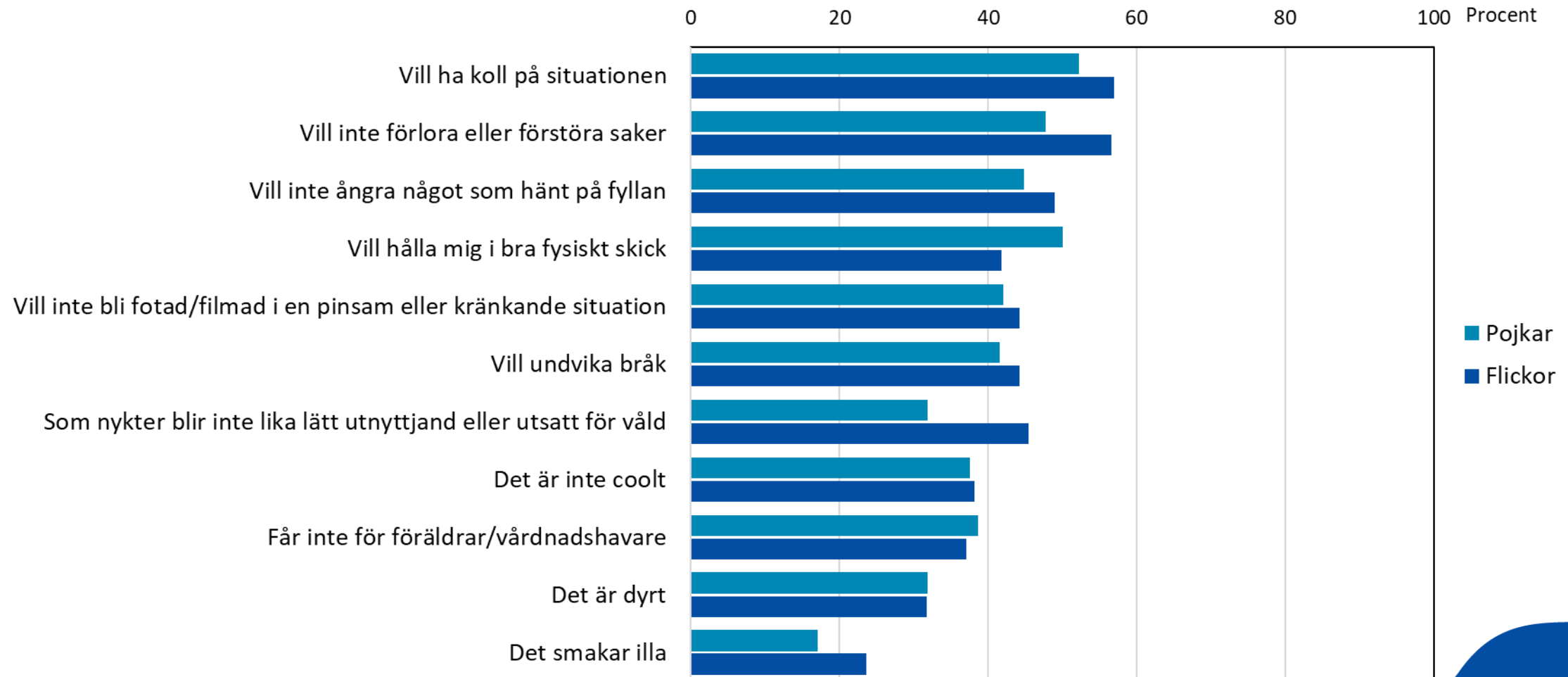
Tillåter inte att jag dricker alkohol

- Årskurs 1
- Årskurs 2
- Totalt

Procenten avser endast de elever som är under 18 år.

Orsaker att inte dricka alkohol, svarsalternativet ”mycket viktigt”

Årskurs I och II i lyceet

Andra orsaker till att inte dricka sig berusad eller inte dricka alls

Årskurs I och II i skolorna vid Ålands gymnasium

Onödigt att förstöra ens kropp
- Pojke åk 1

Jag är inte intresserad av det, ingen av mina kompisar dricker
- Pojke åk 2

Jag får pengar och körkort om jag inte dricker före jag är 18
- Pojke åk 1

Jag tycker det är helt onödigt att dricka. Förstår mig inte på det roliga att spy, slösa pengar, må dåligt och ångra något dumt.
- Flicka åk 1

Jag anser att det är dumt helt enkelt, ger bara nackdelar och inga fördelar. Har inte haft bra upplevelser med folk som dricker heller.
- Flicka åk 2

De är läskigt att inte ha kontroll över sig själv
- Flicka åk 2

Spelar du mobil-/dataspel?

Årskurs I och II i lyceet

Procent

100

90

80

70

60

50

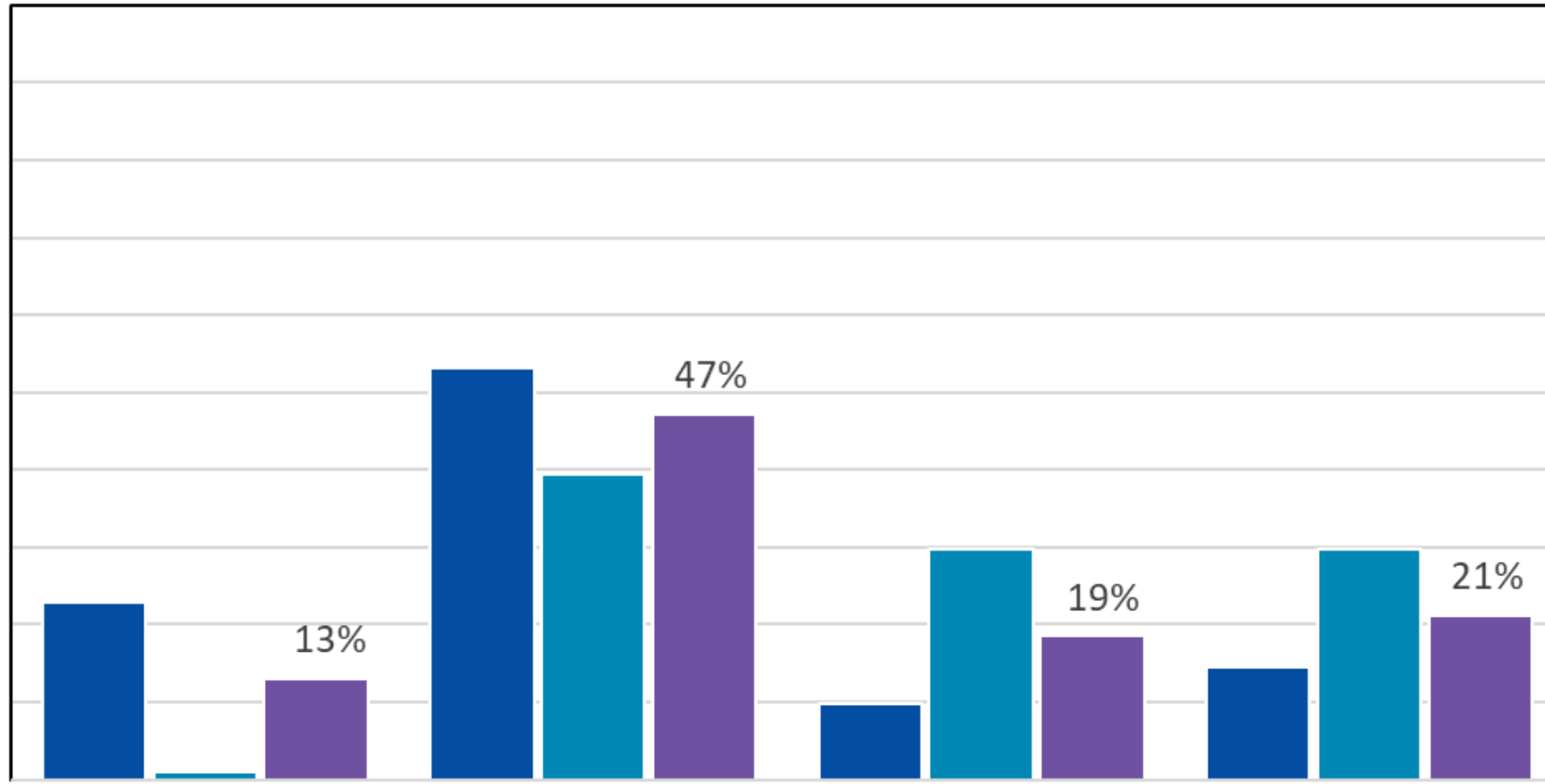
40

30

20

10

0

■ Flickor
■ Pojkar
■ Totalt

Spelar du mobil-/dataspel?

Årskurs I och II i lyceet

Procent

100

90

80

70

60

50

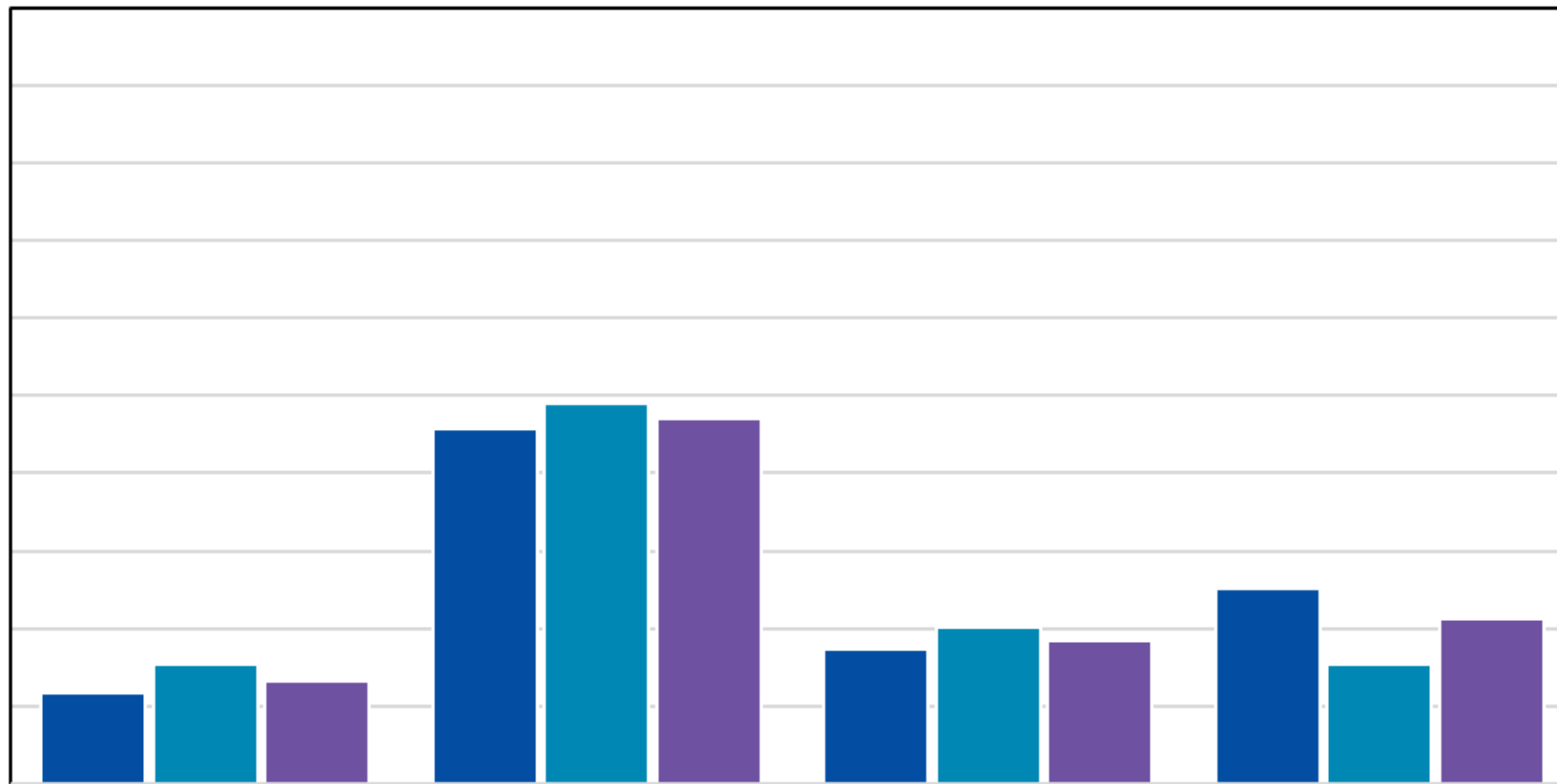
40

30

20

10

0

Nej

Då och då

Flera gånger i veckan

Flera timmar per dag

■ Årskurs 1

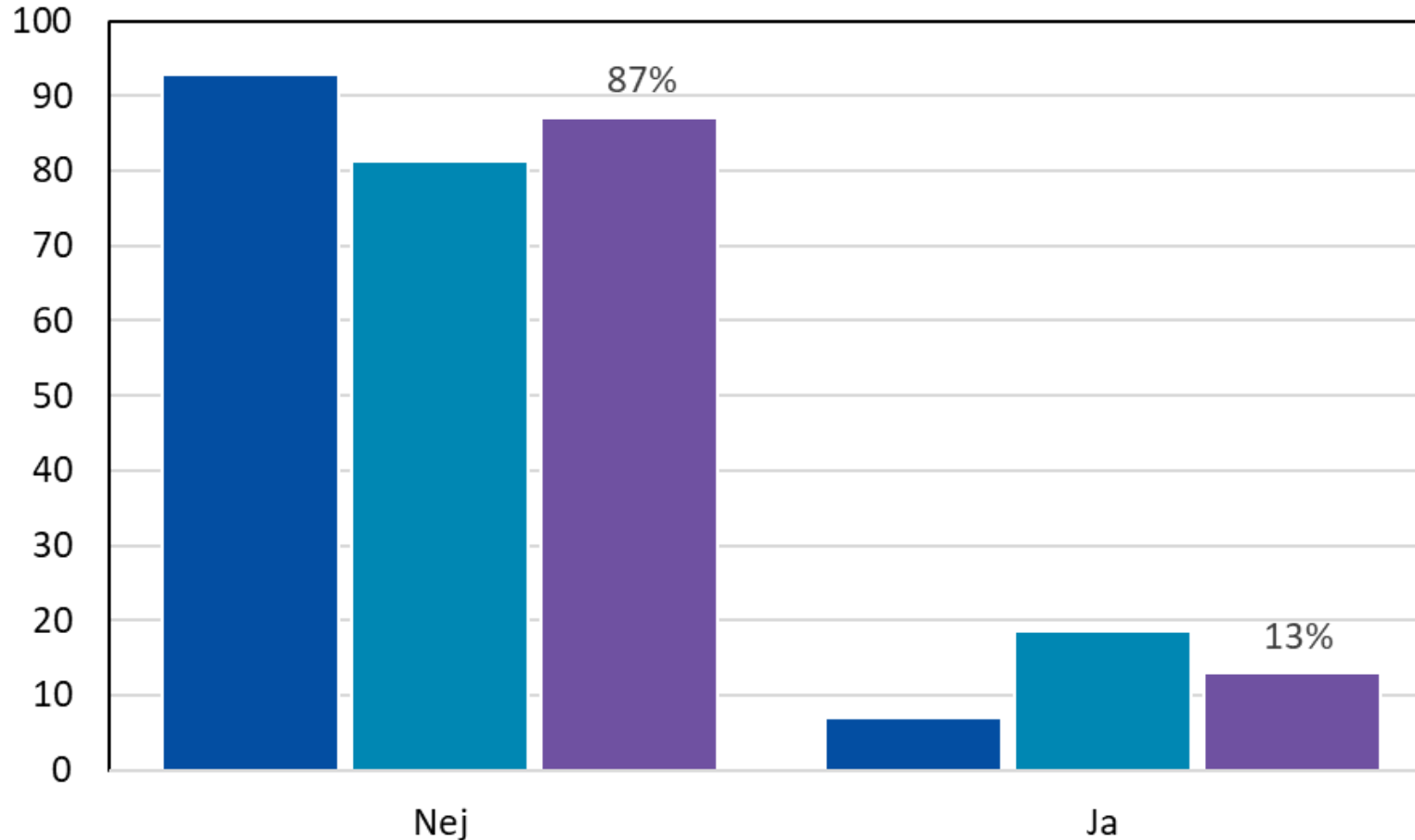
■ Årskurs 2

■ Totalt

Ingår pengar i ditt spelande?

Årskurs I och II i lyceet

Procent

Procenten avser endast de elever som uppgett att de spelar mobil-/dataspel.

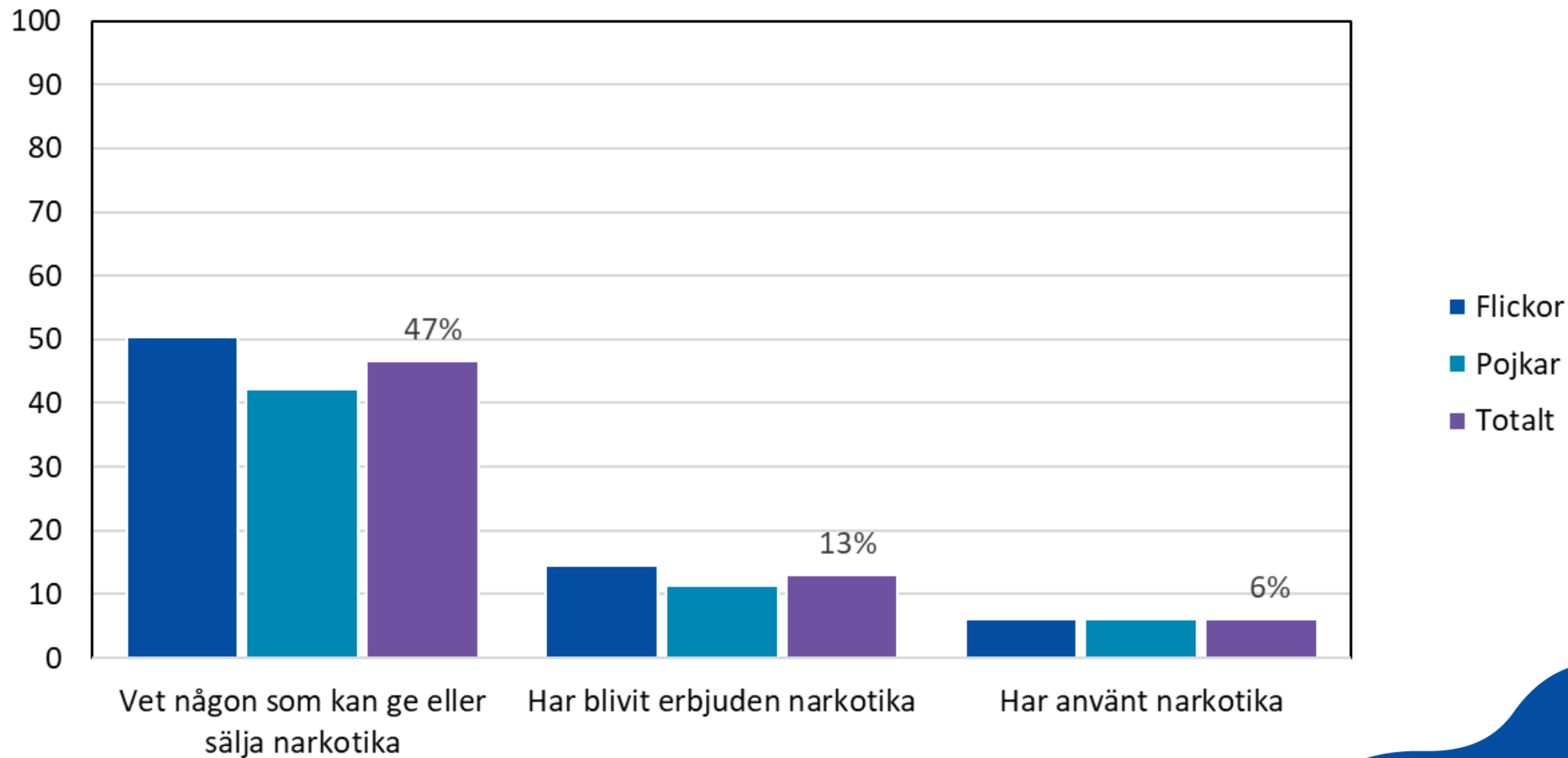
- Flickor
- Pojkar
- Totalt

Totalt 6 % av samtliga svarande har någon i familjen som spelar om pengar.

Narkotika

Årskurs I och II i lyceet

Procent

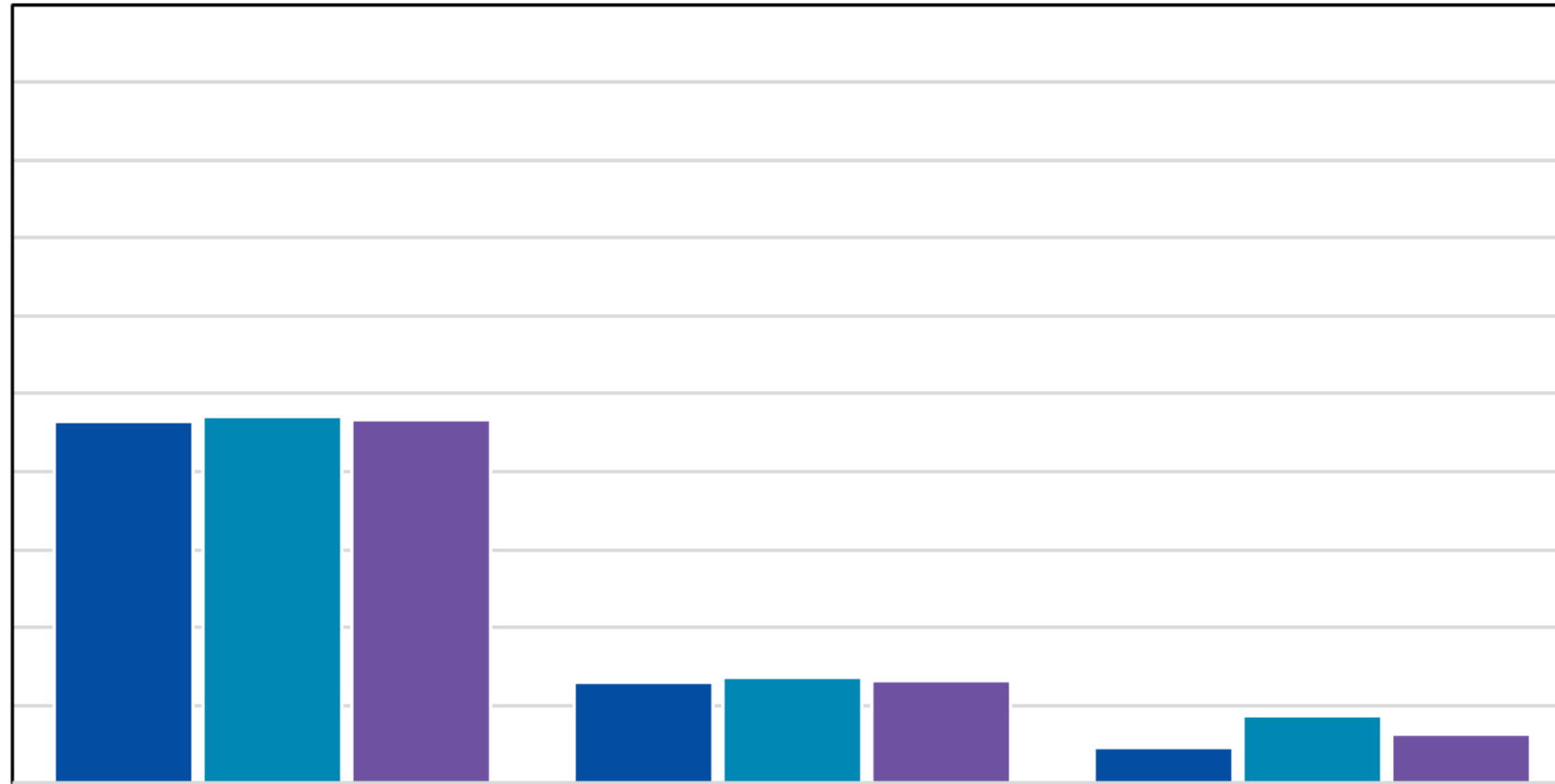

Narkotika

Årskurs I och II i lyceet

Procent

100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0

■ Årskurs 1
■ Årskurs 2
■ Totalt

Vet någon som kan ge eller
sälja narkotika

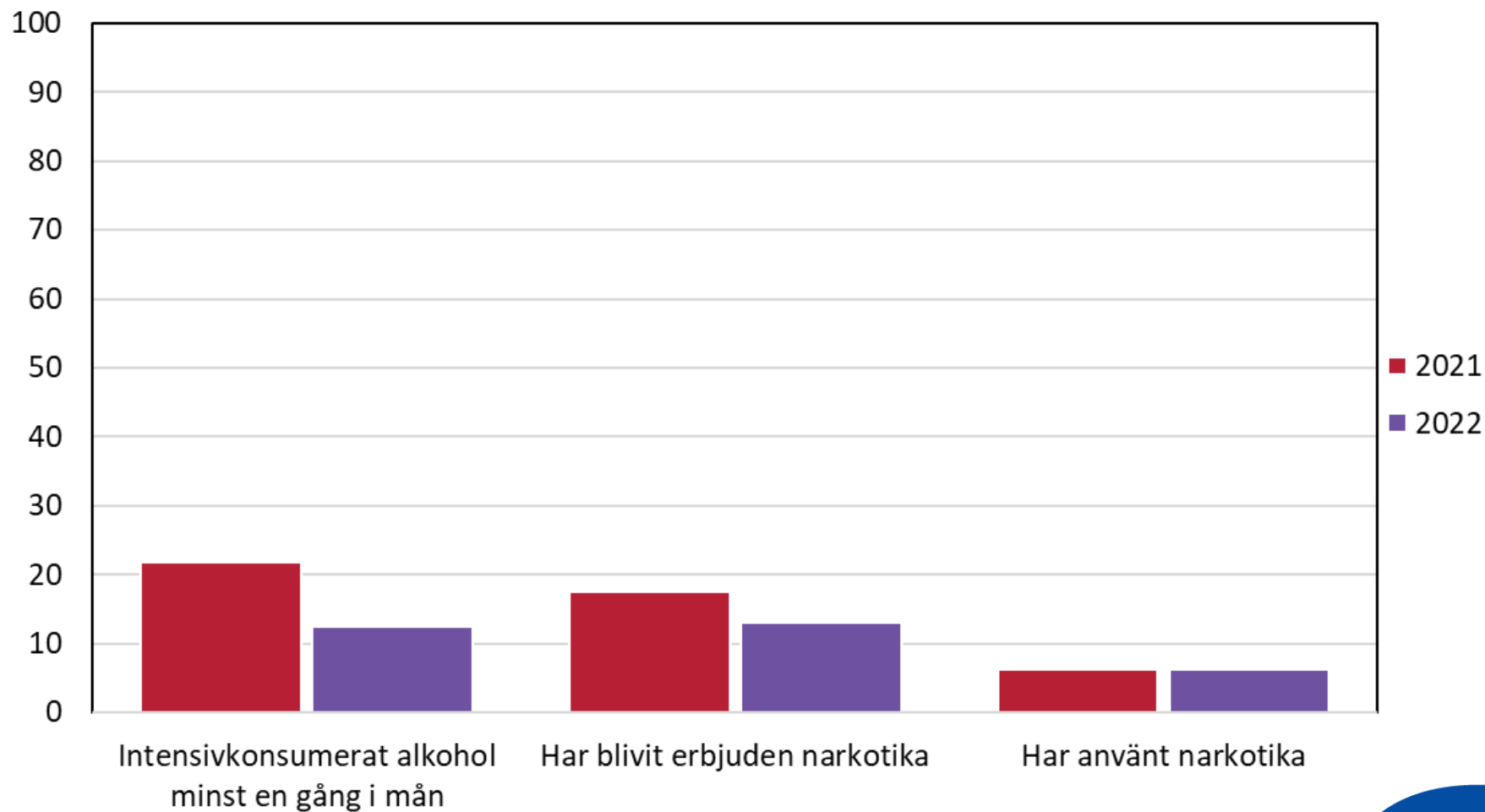
Har blivit erbjuden narkotika

Har använt narkotika

Intensivkonsumtion och narkotika

Årskurs I och II i lyceet

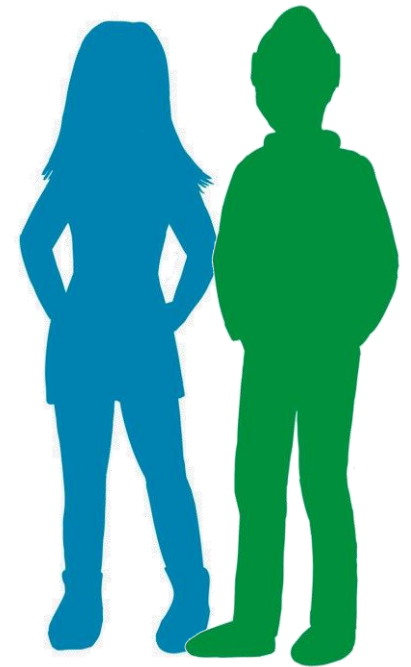
Procent

Har du blandat alkohol och läkemedel för att bli berusad?

Årskurs I och II i lyceet

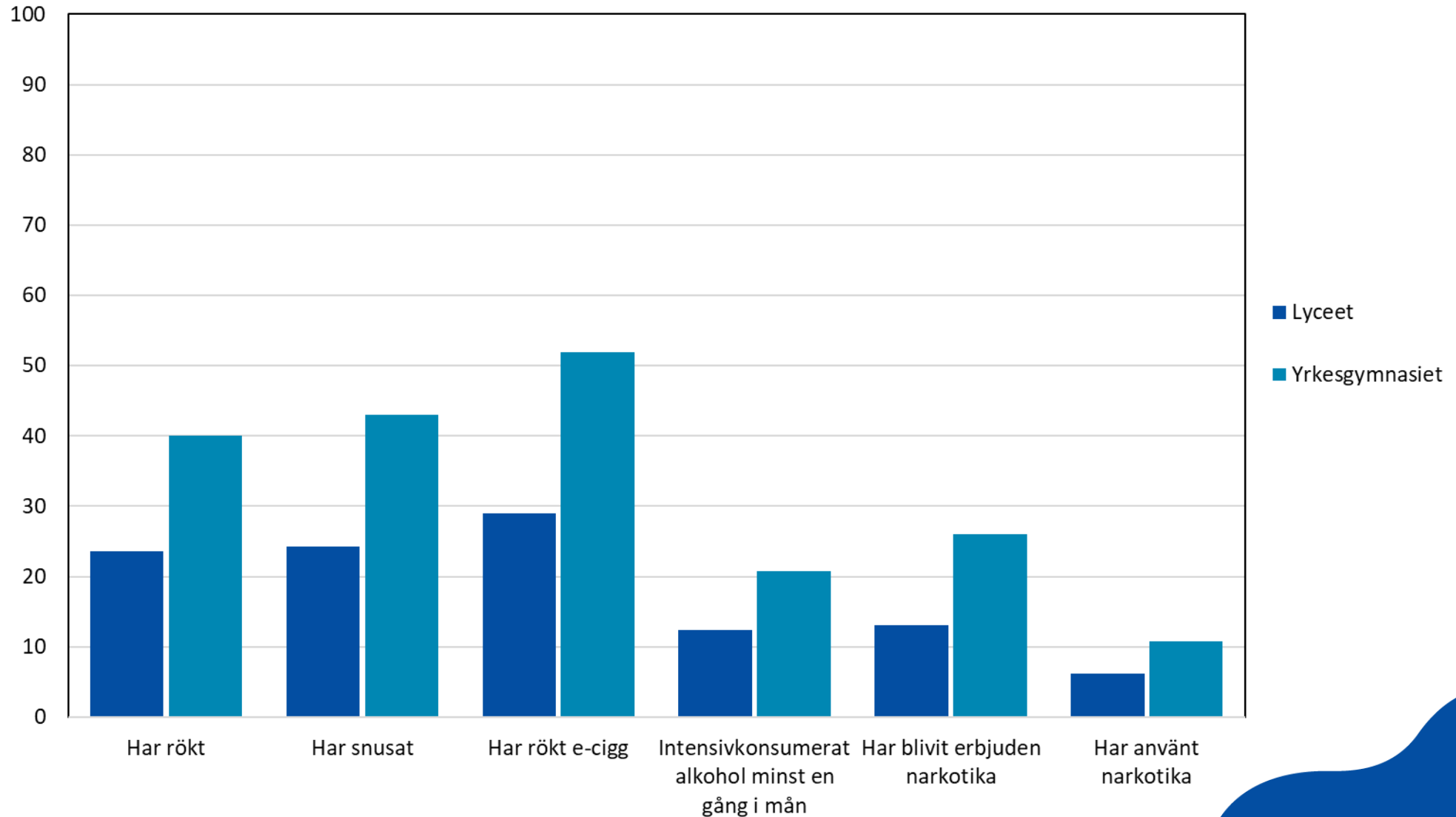
- 8 % av de flickor som **druckit alkohol**
- 3 % av de pojkar som **druckit alkohol**

Normbrytande beteenden 2022

Årskurs I och II i skolorna vid Ålands gymnasium

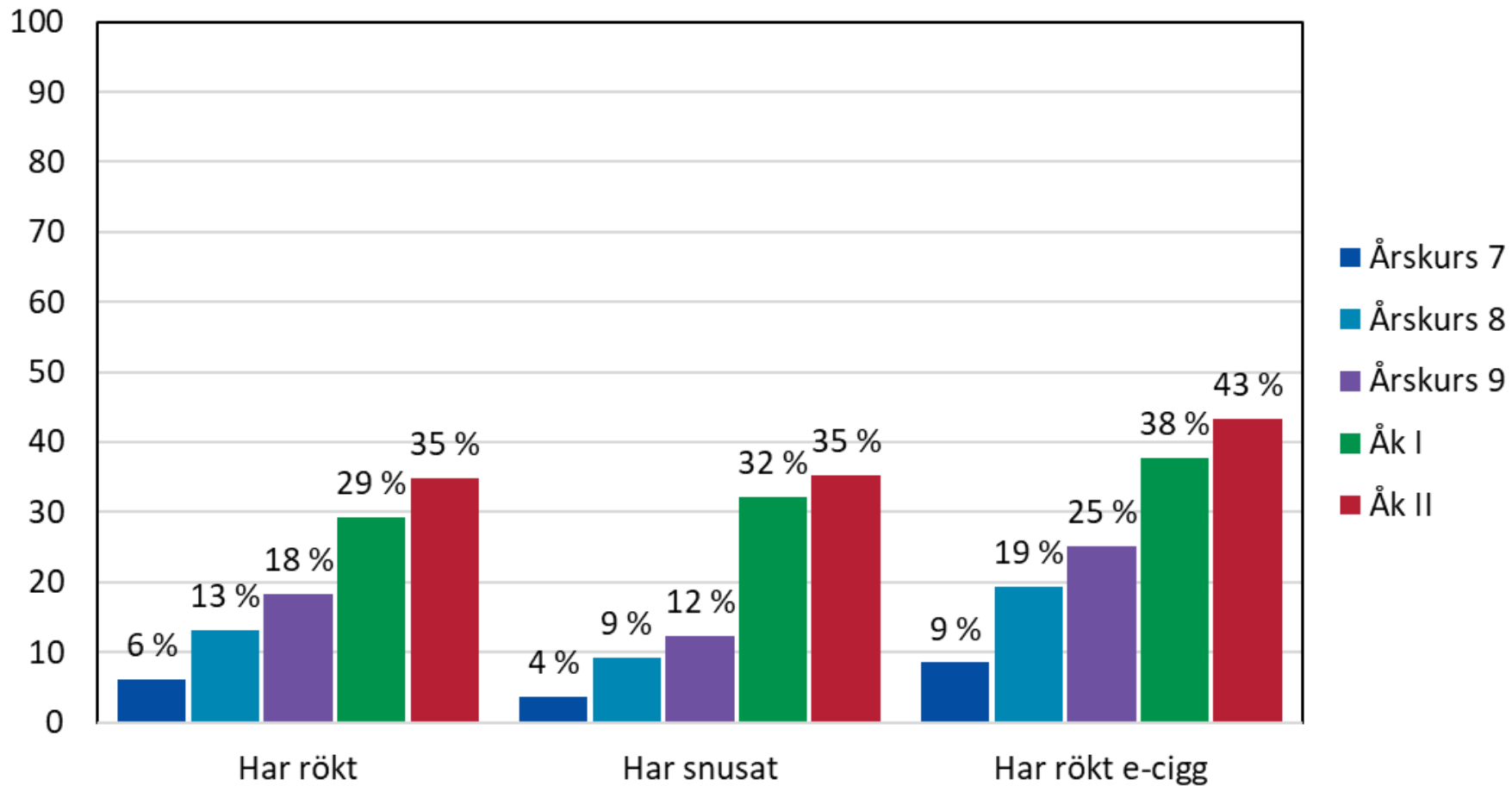
Procent

Tobak

Från årskurs 7-9 till åk I-II

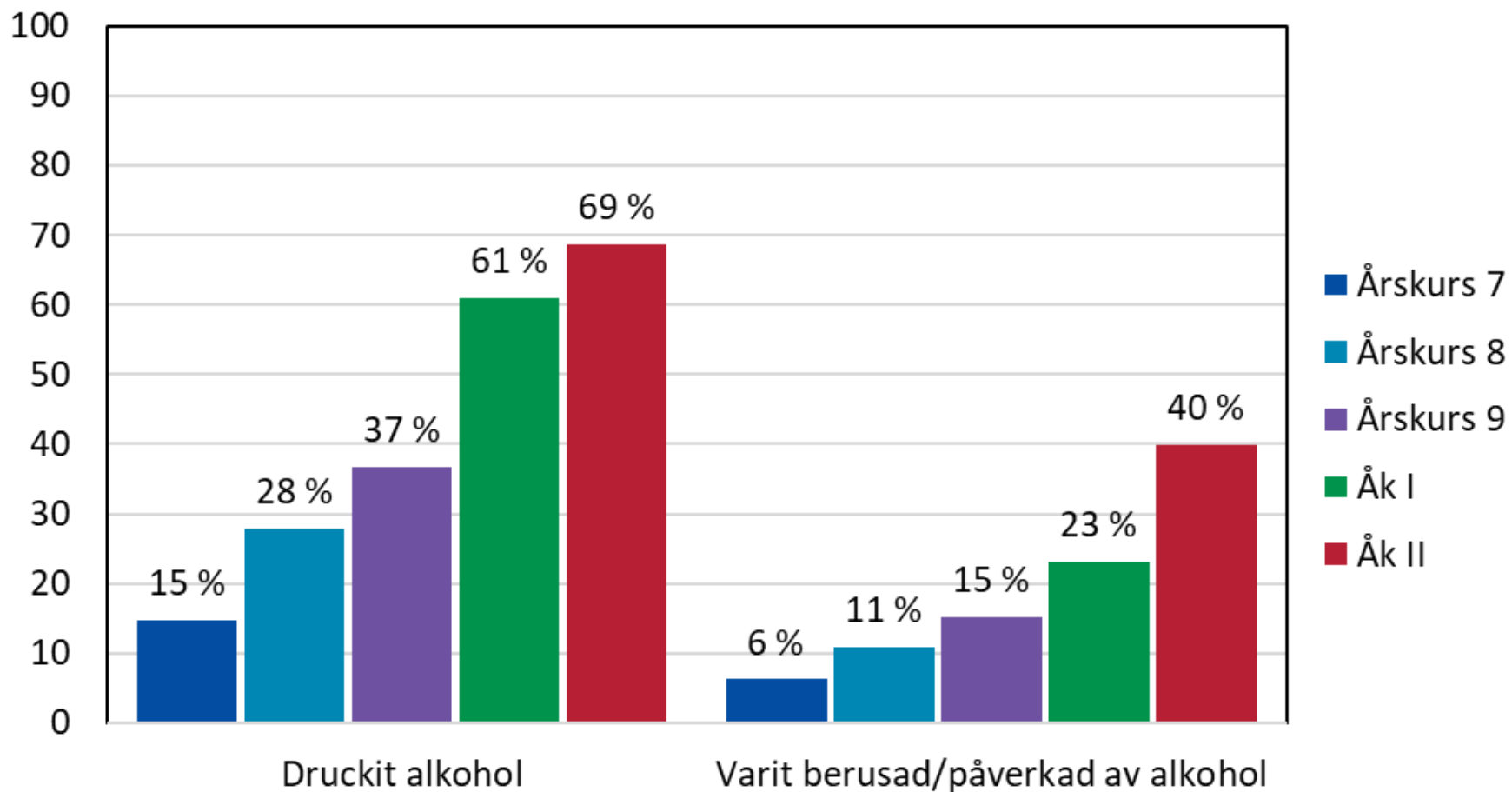
Procent

Alkohol

Från årskurs 7-9 till åk I-II

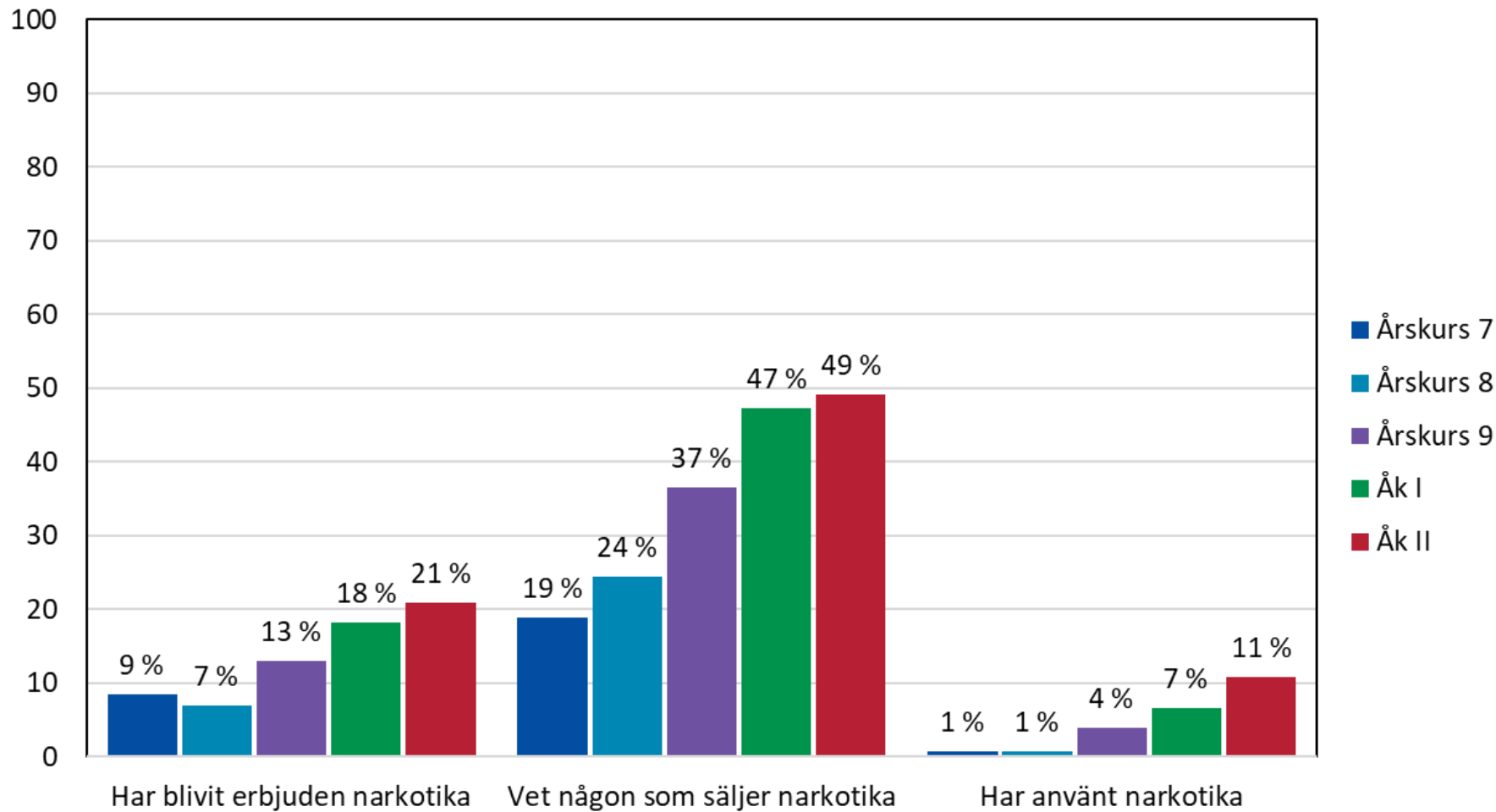
Procent

Narkotika

Från årskurs 7-9 till åk I-II

Procent

Avslutande tankar

Årskurs I och II i skolorna vid Ålands gymnasium

Narkotika är lättåtkomligt och det kommer det troligtvis förbli, så istället för att berätta om att det är dåligt för hälsan kanske berätta om hur det påverkar individen, vad som händer vid långvarigt missbruk, avsändning och risker som kan förekomma även vid första test.

- Flicka åk 1

Man ska inte ha som vana att dricka ofta för då är det stor chans att man blir beroende asså blir en alkoholist.

- Pojke åk 1

Låt inte grupptricket ändra vem du är.

- Pojke åk 1

Om jag hade fyllt i den för något år sedan hade det sett mycket värre ut men jag mår mycket bättre idag. Jag rökte och drack...

- Flicka åk 1

Tack för visat intresse!

Se mera om drogförebyggande arbete på www.folkhalsan.ax

www.asub.ax